

**ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ "ΝΕΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΖΩΙΑ ΤΩΝ ΖΩΩΝ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ -
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΡΓΟΣ"**

Άρθρο 1 Ορισμοί

1. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου, ισχύουν οι παρακάτω ορισμοί:

α) Ζώο είναι κάθε έμβιος οργανισμός, που συναισθάνεται και κινείται σε ξηρά, αέρα και θάλασσα ή οποιοδήποτε άλλο υδατικό οικοσύστημα ή υγροβιότοπο.

β) Ευζωία είναι το σύνολο των κανόνων που πρέπει να εφαρμόζει ο άνθρωπος στα ζώα, αναφορικά με την προστασία τους και τον σεβασμό στην ύπαρξή τους, ακολουθώντας τις εξής αρχές:

i. Ελευθερία από την πείνα και τη δίψα, με πρόσβαση σε τροφή και νερό, κατάλληλα σε ποιότητα και ποσότητα.

ii. Ελευθερία από άσκοπη ταλαιπωρία και καταπόνηση, με ασφαλές και καθαρό κατάλυμα στέγασης και ανάπαυσης, που προστατεύει από αντίξοες καιρικές συνθήκες.

iii. Ελευθερία από πόνο, τραυματισμό και ασθένεια, με κατάλληλη φροντίδα και κτηνιατροφαρμακευτική περίθαλψη.

iv. Ελευθερία από φόβο και αγωνία, με την κατάλληλη συμπεριφορά και μεταχείριση.

v. Ελευθερία έκφρασης μιας φυσιολογικής συμπεριφοράς, με κατάλληλες συνθήκες διαβίωσης και κοινωνικοποίησης.

γ) Ζώο συντροφιάς είναι κάθε ζώο, που συντηρείται ή προορίζεται να συντηρηθεί από τον άνθρωπο, κυρίως μέσα στην κατοικία του, για λόγους ζωοφιλίας ή συντροφιάς. Ως ζώα συντροφιάς θεωρούνται και οι σκύλοι που χρησιμοποιούνται για το κυνήγι, τη φύλαξη ποιμνίων, τη φύλαξη χώρων, την παροχή βοήθειας και προστασίας ατόμων με ειδικές ανάγκες, καθώς και οι σκύλοι έρευνας και διάσωσης και οι σκύλοι που χρησιμοποιούνται από τις ένοπλες δυνάμεις και τα σώματα

ασφαλείας. Ως ζώα συντροφιάς δεν μπορούν να συντηρούνται τα άγρια ζώα ή τα ζώα υπό εξαφάνιση.

δ) Δεσποζόμενο ζώο συντροφιάς είναι κάθε ζώο, που συντηρείται ή προορίζεται να συντηρηθεί από τον άνθρωπο, κυρίως μέσα στην κατοικία του, για λόγους ζωοφιλίας ή συντροφιάς το οποίο:

αα) Είναι σημειωμένο ηλεκτρονικά και καταχωρημένο στο Εθνικό Μητρώο Ζώων Συντροφιάς με συγκεκριμένο ιδιοκτήτη (φυσικό ή νομικό πρόσωπο, πλην Δήμων που δηλώνονται ιδιοκτήτες στο πλαίσιο του προγράμματος διαχείρισης αδέσποτων) ή/και

ββ) τελεί υπό την άμεση επίβλεψη και φροντίδα του ιδιοκτήτη, κατόχου, συνοδού ή φύλακά του.

ε) Αδέσποτο ζώο συντροφιάς είναι κάθε ζώο συντροφιάς, το οποίο:

- είτε δεν έχει ιδιοκτήτη (με εξαίρεση τον Δήμο)
- είτε δεν είναι σημειωμένο ηλεκτρονικά, βρίσκεται έξω από τα όρια της κατοικίας του ιδιοκτήτη, του κατόχου, του συνοδού ή του φύλακά του και δεν τελεί υπό την άμεση επίβλεψη και τον έλεγχό τους.

στ) Ιδιοκτήτης ζώου συντροφιάς είναι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που αναφέρεται ως ιδιοκτήτης στο έγγραφο αναγνώρισης του ζώου και στο Εθνικό Μητρώο Ζώων Συντροφιάς. Σε περίπτωση νομικού προσώπου, ιδιοκτήτης λογίζεται και το φυσικό πρόσωπο που έχει οριστεί από το νομικό πρόσωπο ως υπεύθυνος για το ζώο αυτό. Ο όρος «ιδιοκτήτης» χρησιμοποιείται για να ορίσει τη σχέση του ζώου με τον κηδεμόνα του και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτή.

ζ) Επικίνδυνο ζώο συντροφιάς είναι το ζώο συντροφιάς που εκδηλώνει επανειλημμένα απρόκλητη και αδικαιολόγητη επιθετικότητα, χωρίς να απειληθεί, προς τον άνθρωπο ή τα άλλα ζώα, καθώς και το ζώο που πάσχει ή είναι φορέας σοβαρού νοσήματος, που μπορεί να μεταδοθεί στον άνθρωπο ή στα άλλα ζώα και δεν θεραπεύεται ούτε αντιμετωπίζεται με θεραπευτική αγωγή.

η) Σοβαρό νόσημα είναι κάθε μεταδοτικό νόσημα άμεσου και υψηλού κινδύνου για την υγεία του ανθρώπου ή ζώου, του ίδιου ή άλλου είδους. Νόσημα για το οποίο

προβλέπεται λήψη φαρμακευτικής αγωγής που το καθιστά με την ολοκλήρωση της αγωγής μη μεταδοτικό, ή χαμηλού κινδύνου για την υγεία ανθρώπου ή ζώου του ίδιου ή άλλου είδους, δεν θεωρείται σοβαρό. Η λεϊσμανίαση και η ερλιχίωση θεωρούνται ασθένειες που αντιμετωπίζονται με φαρμακευτική αγωγή και τα ζώα που πάσχουν από αυτές δεν θεωρούνται επικίνδυνα λόγω αυτών.

η) Καταφύγιο αδέσποτων ζώων είναι η ειδική εγκατάσταση, που προορίζεται για την προσωρινή παραμονή σημαντικού αριθμού αδέσποτων και εγκαταλελειμμένων ζώων συντροφιάς, με σκοπό τη διαβίωσή τους σε ένα ασφαλές περιβάλλον, το οποίο λειτουργεί με βάση τους κανόνες ευζωίας και κοινωνικοποίησης των ζώων και έχει ως απώτερο σκοπό την εύρεση ιδιοκτητών για την υιοθεσία τους.

θ) Ανάδοχος είναι το φυσικό πρόσωπο το οποίο φιλοξενεί προσωρινά ένα αδέσποτο ζώο συντροφιάς έως ότου αυτό υιοθετηθεί ή εισαχθεί σε καταφύγιο και μεριμνά για την ευζωία του, τη συντήρηση και ιατροφαρμακευτική περίθαλψή του. Ο ανάδοχος μπορεί να επιλέγεται από τον Δήμο ή φιλοζωικά σωματεία και οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Μεταξύ Δήμου και αναδόχου υπογράφεται το συμβόλαιο αναδοχής του ΠΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Χ. Τα ζώα συντροφιάς που διαμένουν σε ανάδοχο καταχωρίζονται ηλεκτρονικά ως αδέσποτα με ιδιοκτήτη τον Δήμο, καθώς και τα στοιχεία του αναδόχου. Ο ανάδοχος για όσο χρόνο φιλοξενεί το ζώο είναι αποκλειστικά υπεύθυνος για την τήρηση των κανόνων ευζωίας του ζώου και ευθύνεται για οποιαδήποτε βλάβη και ζημία προκάλεσε το ζώο σύμφωνα με το 924 Α.Κ.

ι) Ζώο υπηρεσίας θεωρείται κάθε σκύλος ή το άλογο μινιατούρα που έχει λάβει ειδική εκπαίδευση για να διευκολύνει τη διαβίωση ατόμου με αναπηρία. Οι εργασίες που εκτελούνται από ένα ζώο υπηρεσίας πρέπει να συνδέονται άμεσα με την αναπηρία του χειριστή.

ια) Εμπόριο Ζώων Συντροφιάς είναι το σύνολο των συναλλαγών με σκοπό τον προσπορισμό κέρδους που αφορούν στην αλλαγή της ιδιοκτησίας των ζώων.

ιβ) Επαγγελματίας εκτροφέας είναι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που για εμπορικούς σκοπούς εκτρέφει, αναπαράγει και πωλεί ζώα συντροφιάς.

ιγ) Ερασιτέχνης εκτροφέας: ο εκτροφέας που εκτρέφει ερασιτεχνικά, όχι κατ' επάγγελμα και με σκοπό το κέρδος, σκύλο ή γάτα με σκοπό τη διατήρηση των ελληνικών ή μη φυλών του ζώου και είναι εγγεγραμμένος στο Μητρώο Επαγγελματιών και Ερασιτεχνών Εκτροφέων του ΕΜΖΣ, ο οποίος ως προς την εκτροφή και αναπαραγωγή λαμβάνει άδεια από την Επιτροπή άρθρου 2 παρ. 7 του παρόντος. Ερασιτεχνική εκτροφή/αναπαραγωγή θεωρείται η πραγματοποίηση μέχρι μίας γέννας (τοκετού) ανά έτος, από έως δύο θηλυκούς σκύλους ιδιοκτησίας του ίδιου προσώπου.

Ιδ) Έγγραφο αναγνώρισης είναι το διαβατήριο, το οποίο εκδίδεται σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙΙ του Κανονισμού (ΕΕ) 577/2013.

ιε) Εθνικό Μητρώο Ζώων Συντροφιάς (ΕΜΖΣ): η διαδικτυακή ηλεκτρονική βάση σήμανσης και καταγραφής των ζώων συντροφιάς με την ονομασία «Εθνικό Μητρώο Ζώων Συντροφιάς» που τηρείται για τον σκοπό αυτό στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

Στο ΕΜΖΣ περιλαμβάνονται και τα κάτωθι Μητρώα :

i) Μητρώο Φιλοζωικών Σωματείων και Ενώσεων: Στο μητρώο αυτό καταγράφονται όλα τα αναγνωρισμένα και νομίμως λειτουργούντα Φιλοζωικά Σωματεία και Οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα

ii) Μητρώο Καταφυγίων: Στο μητρώο αυτό καταγράφονται όλα τα αδειοδοτημένα και νομίμως λειτουργούντα καταφύγια που διατηρούν οι ΟΤΑ, τα Φιλοζωικά Σωματεία και Οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ή και ιδιώτες φιλόζωοι.

iii) Μητρώο Επαγγελματιών και Ερασιτεχνών εκτροφέων: Στο μητρώο αυτό καταγράφονται όλοι οι επαγγελματίες και ερασιτέχνες εκτροφείς

iv) Πανελλήνια Πλατφόρμα Υιοθεσίας Αδέσποτων Ζώων Συντροφιάς: Η ηλεκτρονική πλατφόρμα στην οποία καταχωρούνται όλα τα αδέσποτα προς υιοθεσία ζώα με το όνομα, φωτογραφία, περιγραφή, στοιχεία του υπεύθυνου προς υιοθεσία και λοιπά στοιχεία.

v) Μητρώο Εθελοντικής Αιμοδοσίας Ζώων Συντροφιάς: Στο μητρώο αυτό καταγράφονται οι ιδιοκτήτες ζώων συντροφιάς που επιθυμούν εθελοντικά να

συνεισφέρουν στις Τράπεζες Αίματος που λειτουργούν για τα ζώα, τα ζώα συντροφιάς που διαθέτουν για την εθελοντική αιμοδοσία.

ιστ) Μητρώο παραβατών: Ηλεκτρονικό μητρώο που τηρείται στην Εισαγγελία Αθηνών, το οποίο ενημερώνεται με μέριμνα και των κατά τόπο Εισαγγελιών, στο οποίο καταγράφονται όσοι έχουν ποινική καταδίκη για παράβαση των διατάξεων που αφορούν στην κακοποίηση ζώων συντροφιάς. Το μητρώο αυτό διαλειτουργεί με το ΕΜΖΣ και η εγγραφή του παραβάτη σε αυτό εμποδίζει τη δυνατότητα καταχώρισής του ως ιδιοκτήτη ζώου στο ΕΜΖΣ.

ιζ) ηλεκτρονικό βιβλιάριο: το σύνολο των στοιχείων που περιλαμβάνονται στο ΕΜΖΣ και αφορούν στην υγεία του ζώου συντροφιάς. Το ηλεκτρονικό βιβλιάριο αντικαθιστά το βιβλιάριο υγείας του ζώου.

ιη) μικρό ζώο συντροφιάς είναι το ζώο συντροφιάς, το βάρος του οποίου δεν υπερβαίνει τα δέκα κιλά.

ιθ) Τσίρκο είναι η προσωρινή υπαίθρια εγκατάσταση, σκηνή ή τέντα, στην οποία πραγματοποιούνται με κερδοσκοπικό σκοπό μουσικοχορευτικές και ακροβατικές παραστάσεις ή άλλου είδους συναφείς εκδηλώσεις για την ψυχαγωγία των ανθρώπων με τη συμμετοχή ή μη ζώων.

ικ) Θίασος με ποικίλο πρόγραμμα (βαριετέ) είναι ομάδα ατόμων, η οποία σε μόνιμη ή προσωρινή εγκατάσταση πραγματοποιεί με κερδοσκοπικό σκοπό και σε εναλλασσόμενη ακολουθία ψυχαγωγικά προγράμματα, παραστάσεις, διασκεδαστικά μικρά κωμικά θεατρικά δρώμενα, τραγούδια, χορό με ποικίλο περιεχόμενο και με τη συμμετοχή ή μη ζώων.

Άρθρο 2 – Αρμόδιες Αρχές

1. Αρμόδια Αρχή για τη θέσπιση των κανόνων ευζωίας ζώων είναι η Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Η αρχή έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) την εισήγηση για την έκδοση των υπουργικών αποφάσεων αρμοδιότητάς της, που προβλέπονται στον νόμο αυτόν,

β) την έκδοση εγκυκλίων για την εφαρμογή της ηλεκτρονικής σήμανσης των ζώων συντροφιάς και για κάθε θέμα που αφορά στα ζώα συντροφιάς αρμοδιότητάς της.

2. Αρμόδια αρχή για την εποπτεία της εφαρμογής του προγράμματος περισυλλογής και διαχείρισης των αδέσποτων ζώων συντροφιάς από τους Δήμους ορίζεται η Δ/νση Οργάνωσης και Λειτουργίας Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών, η οποία έχει τον συντονισμό και την ευθύνη για τη γενικότερη πρόοδο στο θέμα της αντιμετώπισης των αδέσποτων ζώων συντροφιάς και την τήρηση της κείμενης νομοθεσίας από τους ΟΤΑ .

Η αρχή έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες :

Έχει τη συνολική ευθύνη και μέριμνα για την άσκηση της κυβερνητικής πολιτικής στο θέμα της αντιμετώπισης των αδέσποτων ζώων και την εποπτεία και το συντονισμό των Προγραμμάτων Διαχείρισης αδέσποτων από τους ΟΤΑ και τον καθορισμό των κατάλληλων πρακτικών με σκοπό την πρόληψη δημιουργίας νέων αδέσποτων ζώων.

Μεριμνά ώστε τα προγράμματα διαχείρισης αδέσποτων ζώων από τους ΟΤΑ να περιλαμβάνουν υποχρεωτικά δράσεις για:

α) τη στείρωση αδέσποτων ζώων,

β) την ηλεκτρονική σήμανση αδέσποτων ζώων και καταγραφή τους στο ΕΜΖΣ,

γ) την κτηνιατρική φροντίδα αδέσποτων ζώων,

δ) την περισυλλογή αδέσποτων ζώων, καθώς και τη φιλοξενία τους σε καταφύγια και ανάδοχους,

ε) την υιοθεσία αδέσποτων ζώων,

στ) την προστασία και παρακολούθηση αδέσποτων ζώων τα οποία έχουν εμβολιαστεί, στερηθεί, σημανθεί ηλεκτρονικά και επανενταχθεί εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου στον οποίο περισυλλέχθηκαν.

3. Αρμόδιος Φορέας Εκτέλεσης της σήμανσης και της καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους στο ΕΜΖΣ, ορίζεται ο κτηνίατρος, που πιστοποιείται με τη νόμιμη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 3 παρ. 6 του παρόντος νόμου και ασκεί νόμιμα το κτηνιατρικό επάγγελμα στην Ελλάδα.

Οι φορείς αυτοί έχουν τις κάτωθι αρμοδιότητες:

α) Τη διενέργεια της σήμανσης των σκύλων και γατών με τη χρησιμοποίηση των κατάλληλων μέσων ηλεκτρονικής σήμανσης, την καταχώριση των στοιχείων σήμανσης των ζώων αυτών και των ιδιοκτητών τους στο ΕΜΖΣ, καθώς και τη διαρκή ενημέρωσή του,

β) Την ενημέρωση του ηλεκτρονικού βιβλιαρίου του ζώου συντροφιάς, δηλαδή την ενημέρωση του ΕΜΖΣ για κάθε είδους φαρμακευτική αγωγή που έχει λάβει το ζώο, τους τακτικούς και έκτακτους εμβολιασμούς του, τη στείρωσή του καθώς και κάθε στοιχείο του ιατρικού ιστορικού του, συμπεριλαμβανομένων τυχόν χειρουργικών επεμβάσεων,

γ) την έκδοση και υπογραφή εκτυπωμένου αντιγράφου από το ηλεκτρονικό βιβλιάριο του ζώου σε κάθε περίπτωση που αποδεδειγμένα το χρειάζεται ο ιδιοκτήτης,

δ) Την έκδοση διαβατηρίου (έγγραφου αναγνώρισης) του ζώου συντροφιάς, το οποίο εκδίδεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Εκτελεστικό Κανονισμό (Ε.Ε.) αριθ. 577/2013 της Επιτροπής της 28ης Ιουνίου 2013 που καθορίζει τα υποδείγματα των εγγράφων ταυτοποίησης που πρέπει να συνοδεύουν τα ζώα συντροφιάς κατά τη μετακίνησή τους,

ε) Τη μέριμνα για την ενημέρωση, με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο, των ιδιοκτητών για τις υποχρεώσεις τους όπως προβλέπονται στον παρόντα νόμο.

4. Αρμόδιες Αρχές Εφαρμογής και Ελέγχου των κανόνων προστασίας ζώων και του συστήματος της σήμανσης και της καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους, ορίζονται οι κτηνιατρικές υπηρεσίες των Περιφερειακών Ενοτήτων της Χώρας, καθώς και οι αρμόδιες υπηρεσίες του οικείου Δήμου.

Οι αρχές αυτές έχουν τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) τη συνεργασία με τον Φορέα Εκτέλεσης της σήμανσης και της καταγραφής των ζώων συντροφιάς για τον συντονισμό των ενεργειών τους, την παροχή τεχνικών οδηγιών και κάθε είδους υποστήριξη για την πλήρη και ενιαία εφαρμογή της ηλεκτρονικής σήμανσης σκύλων και γατών,

β) τον έλεγχο και εποπτεία του Φορέα Εκτέλεσης της σήμανσης και της καταγραφής των ζώων συντροφιάς,

γ) τον έλεγχο σε τακτική βάση, καθώς και οπωσδήποτε μετά από λήψη καταγγελιών των καταφυγίων στα οποία παραμένουν ζώα συντροφιάς προκειμένου να διακριβωθεί εάν τηρούνται οι κανόνες ευζωίας.

5. Αρμόδιες Αρχές Ελέγχου και Βεβαίωσης των παραβάσεων του άρθρου 21 είναι τα όργανα που τις διαπιστώνουν κατά την άσκηση των ελεγκτικών καθηκόντων τους και, συγκεκριμένα, οι υπάλληλοι της Ελληνικής Αστυνομίας, καθώς και της Δημοτικής Αστυνομίας, της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, της Δασικής Υπηρεσίας, των Τελωνείων, των Σταθμών Υγειονομικού Κτηνιατρικού Ελέγχου (ΣΥΚΕ), του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής, καθώς και οι αρμόδιες υπηρεσίες των ΟΤΑ, ακόμα και αν δεν διαθέτουν Δημοτική Αστυνομία.

6. Αρμόδιος Φορέας για τη δημιουργία, τήρηση και διαχείριση του Εθνικού Μητρώου Ζώων Συντροφιάς και των Μητρών που περιλαμβάνονται σε αυτό, ορίζεται το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, το οποίο συνεργάζεται με τη Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθώς και με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών.

7. Αρμόδιος Φορέας Αδειοδότησης των ερασιτεχνών εκτροφέων και των ιδιοκτητών ζώων συντροφιάς που θέλουν να αναπαράξουν το ζώο τους μία φορά σε όλη τη ζωή τους, ορίζεται, με Απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, τριμελής Επιτροπή, με τους αναπληρωτές της, που αποτελείται από έναν εκπρόσωπο του Πανελλήνιου Κτηνιατρικού Συλλόγου, έναν εκπρόσωπο Σωματείου που αποδεδειγμένα στους σκοπούς τους προάγει την ερασιτεχνική εκτροφή και έναν υπάλληλο Ο.Τ.Α. Με την ίδια Απόφαση ορίζεται ο τρόπος λειτουργίας της Επιτροπής. Με Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών ορίζεται ο τρόπος αμοιβής των μελών της Επιτροπής και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για τη συγκρότηση και λειτουργία της. Με την ίδια Απόφαση ορίζονται επίσης οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση των αδειών εκτροφής, η διάρκειά τους, η επιβολή παραβόλου ανά νεογέννητο και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος. Για λόγους ομαλής λειτουργίας της Επιτροπής μπορούν να συστήνονται παραπάνω επιτροπές.

Άρθρο 3 - Εθνικό Μητρώο Ζώων Συντροφιάς

1. Στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης τηρείται Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση σήμανσης και καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους με την ονομασία «Εθνικό Μητρώο Ζώων Συντροφιάς (ΕΜΖΣ)». Το ΕΜΖΣ δύναται να διαλειτουργήσει με όλα τα Μητρώα του ελληνικού Δημόσιου Τομέα, καθώς και με αντίστοιχες, συναφείς ευρωπαϊκές βάσεις δεδομένων.

2. Στο ΕΜΖΣ καταχωρίζονται από τους κτηνιάτρους, που έχουν πιστοποιηθεί, τα στοιχεία που αφορούν:

α. στην αναγνώριση των σκύλων και γατών, όπως μοναδικός κωδικός ηλεκτρονικής σήμανσης, μοναδικός κωδικός ηλεκτρονικής σήμανσης θηλυκού γονέα, φύλο, χρώμα, φυλή, ένδειξη και ημερομηνία στείρωσης ή ένδειξη εξαίρεσης υπερήλικου ζώου ή ασθενούς μετά από εμπειριστατωμένη γνωμάτευση κτηνιάτρου, σύνολο ιατρικών πράξεων που έχουν διενεργηθεί, συμπεριλαμβανομένων των εμβολιασμών και των ημερομηνιών κάθε εμβολιασμού, θετικό ή αρνητικό στη λεισμανίαση, τυχόν φαρμακευτική αγωγή που έχει χορηγηθεί, απώλεια/ εύρεση του ήδη δεσποζόμενου και αντίστοιχες ημερομηνίες, θάνατος και ημερομηνία - αιτία θανάτου.

Στο ΕΜΖΣ δηλώνεται, επίσης, υποχρεωτικά ο τρόπος απόκτησης του δεσποζόμενου ζώου, ο οποίος θα πρέπει να είναι υιοθεσία ή αγορά από επαγγελματία εκτροφέα ή απόκτηση από ερασιτέχνη εκτροφέα ή αδειοδοτημένο ιδιοκτήτη δεσποζόμενου ή αλλαγή ιδιοκτήτη. Δεν νοείται ως τρόπος απόκτησης η εύρεση μη σημασμένου αδέσποτου ζώου.

Σε περίπτωση που πρόκειται για ζώο εκτροφής, προστίθεται επιπλέον πεδίο με τον αριθμό έγκρισης του επαγγελματία εκτροφέα ή άδειας που χορηγεί η Επιτροπή του άρθρου 2 παρ. 7 του παρόντος καθώς και ή καταγραφή γεννών ανά θηλυκό ζώο εκτροφής, καταγραφή κάθε απογόνου και αριθμού σήμανσης αυτού. Με μέριμνα του εκτροφέα ή του αδειοδοτημένου ιδιοκτήτη, καταγράφονται στο ΕΜΖΣ στοιχεία του νέου ιδιοκτήτη στον οποίο πωλήθηκε ή δόθηκε προς υιοθεσία το ζώο αντίστοιχα.

Επίσης, στη βάση δεδομένων καταγράφονται υποχρεωτικά από τον κτηνίατρο κληρονομικές παθήσεις που καθιστούν την αναπαραγωγή επικίνδυνη για τα ίδια τα ζώα ή τους απογόνους τους και σε τέτοια περίπτωση επιβάλλεται η στείρωση του ζώου.

Στο ΕΜΖΣ καταχωρίζεται επίσης και φωτογραφία του ζώου, καθώς και ένδειξη αν το ζώο είναι σκύλος υπηρεσίας, κυνηγετικός ή ποιμενικός. Στην περίπτωση του προηγούμενου εδαφίου το ζώο υποχρεωτικά φέρει και διακριτή σήμανση στο περιλαίμιο ανάλογα με την κατηγορία. Με κοινή υπουργική απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και των συναρμόδιων Υπουργών καθορίζεται κάθε αναγκαίο ζήτημα σχετικό με τη σήμανση των σκύλων υπηρεσίας, κυνηγετικών και ποιμενικών.

β. την αναγνώριση του ιδιοκτήτη ή του αναδόχου τους (εφόσον υπάρχει), όπως ονοματεπώνυμο, διεύθυνση, ΑΦΜ, τηλέφωνο και αριθμός ταυτότητας ή διαβατηρίου ή ισοδύναμου εγγράφου, όπως δίπλωμα οδήγησης ή ασφαλιστικό βιβλιάριο. Σε περίπτωση νομικού προσώπου (όπως ενδεικτικά Δήμος ή φιλοζωική οργάνωση, Ελληνικό Κέντρο Εκπαίδευσης και Ανάπτυξης Σκύλων Οδηγών και Κινητικότητας Τυφλών και Σκύλων Βοηθών, Οργανισμοί Έρευνας και Διάσωσης, επιχειρήσεις εκτροφής ζώων συντροφιάς) αναγράφονται τα στοιχεία του νομικού προσώπου (επωνυμία, ΑΦΜ) και αναλυτικά τα στοιχεία του φυσικού προσώπου που είναι υπεύθυνος για την ευζωία του ζώου. Για την καταχώριση και την επεξεργασία των προσωπικών στοιχείων των ιδιοκτητών ισχύουν οι δεσμεύσεις που ορίζουν οι διατάξεις για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

3. Το αδέσποτο ζώο που σημαίνεται από Δήμο, στο σχετικό πεδίο της ηλεκτρονικής βάσης, αναφέρεται ως αδέσποτο και ως ιδιοκτήτης του ορίζεται ο οικείος Δήμος. Στα ζώα για τα οποία ως ιδιοκτήτης ορίζεται ο Δήμος και φιλοξενούνται προσωρινά σε δημοτικό ή μη δημοτικό καταφύγιο, καταγράφονται και τα στοιχεία του καταφυγίου.

4. Πέραν των ανωτέρων πληροφοριών, στο ΕΜΖΣ δημιουργούνται και λειτουργούν τα εξής Μητρώα:

ι) Μητρώο Φιλοζωικών Σωματείων και Ενώσεων: Στο μητρώο αυτό καταγράφονται όλα τα αναγνωρισμένα και νομίμως λειτουργούντα Φιλοζωικά Σωματεία και

Οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με έδρα την Ελλάδα. Στο ίδιο Μητρώο οφείλουν να εγγραφούν και τα αντίστοιχα Φιλοζωικά Σωματεία και Οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα του εξωτερικού για τις διαδικασίες του άρθρου 8.

ii) Μητρώο Καταφυγίων: Στο μητρώο αυτό καταγράφονται όλα τα αδειοδοτημένα και νομίμως λειτουργούντα καταφύγια που διατηρούν οι ΟΤΑ, τα Φιλοζωικά Σωματεία και Οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ή και ιδιώτες φιλόζωοι.

iii) Μητρώο επαγγελματιών και ερασιτεχνών εκτροφέων: Στο μητρώο αυτό καταγράφονται όλοι οι επαγγελματίες και ερασιτέχνες εκτροφείς

iv) Πανελλήνια Πλατφόρμα Υιοθεσίας Αδέσποτων Ζώων Συντροφιάς: Η ηλεκτρονική πλατφόρμα στην οποία καταχωρούνται όλα τα αδέσποτα προς υιοθεσία ζώα με το όνομα, φωτογραφία, περιγραφή, στοιχεία του υπεύθυνου προς υιοθεσία και λοιπά στοιχεία.

v) Μητρώο Εθελοντικής Αιμοδοσίας Ζώων Συντροφιάς: Στο μητρώο αυτό καταγράφονται οι ιδιοκτήτες ζώων συντροφιάς που επιθυμούν εθελοντικά να συνεισφέρουν στις Τράπεζες Αίματος που λειτουργούν για τα ζώα, τα ζώα συντροφιάς που διαθέτουν για την εθελοντική αιμοδοσία.

5. Η ηλεκτρονική σήμανση, καταγραφή και η έκδοση εγγράφου αναγνώρισης του ζώου συντροφιάς πραγματοποιείται από κτηνιάτρους που έχουν πιστοποιηθεί και ασκούν νόμιμα το κτηνιατρικό επάγγελμα στην Ελλάδα καθώς και από εθελοντές κτηνιάτρους, υπηκόους των κρατών – μελών της Ε.Ε., που έχουν νόμιμα εγγραφεί στο Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος. Ο κτηνίατρος, κατά την τοποθέτηση της ηλεκτρονικής σήμανσης, μεριμνά για την πλήρη και ακριβή ενημέρωση όλων των πληροφοριών που απαιτούνται στο ΕΜΖΣ και δεν εξετάζει μη σημασμένο δεσποζόμενο ζώο συντροφιάς πλην περιπτώσεων σοβαρής ασθένειας του ζώου ή σοβαρού τραυματισμού του.

6. Η πιστοποίηση των κτηνιάτρων πραγματοποιείται με την ηλεκτρονική υποβολή αίτησης στη Δ/νση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και τη χορήγηση στον αιτούντα κτηνίατρο κωδικού πρόσβασης στο ΕΜΖΣ. Η πιστοποίηση των κτηνιάτρων των Περιφερειακών

Ενοτήτων της χώρας και των κτηνιάτρων που υπηρετούν ή συνεργάζονται με Δήμους είναι υποχρεωτική.

7. Πιστοποιημένοι Χρήστες του ΕΜΖΣ είναι και αρμόδιοι υπάλληλοι των ΟΤΑ, ανεξαρτήτως σχέσης εργασίας, οι οποίοι καταχωρίζουν και επικαιροποιούν ατελώς μεταβολές και στοιχεία των δημοτών και κατοίκων τους. Πρόσβαση στα στοιχεία της βάσης, με σκοπό την αναζήτηση ζώου ή στοιχείων του ιδιοκτήτη, με βάση τον αριθμό ηλεκτρονικής σήμανσης, έχουν όλοι οι φορείς που αναφέρονται στο άρθρο 2 του παρόντος.

8. Πρόσβαση στο ΕΜΖΣ δύναται να έχει και ο ιδιοκτήτης δεσποζόμενου ζώου για την ενημέρωσή του σχετικά με τα στοιχεία ζώου που έχουν καταχωρηθεί στο ΕΜΖΣ με το ΑΦΜ του, μέσω των κωδικών που διαθέτει για πρόσβαση στις εφαρμογές της ΑΑΔΕ.

9. Για την πραγματοποίηση της ηλεκτρονικής σήμανσης ή την έκδοση διαβατηρίου ο ιδιοκτήτης του δεσποζόμενου ζώου συντροφιάς υποχρεούται να επιδεικνύει στον κτηνίατρο, που έχει πιστοποιηθεί, τα αναγκαία έγγραφα για την πιστοποίηση των στοιχείων που καταχωρίζονται, προκειμένου να επαληθευτούν τα ατομικά στοιχεία του ιδιοκτήτη και να αντιστοιχιστεί ο μοναδικός κωδικός σήμανσης του ζώου με τα ατομικά στοιχεία του ιδιοκτήτη του. Δεν δύναται να καταχωρηθεί ως ιδιοκτήτης δεσποζόμενου ζώου άτομο το οποίο δεν έχει συμπληρώσει το 18^ο έτος της ηλικίας του.

10. Ο διενεργών τη σήμανση πιστοποιημένος κτηνίατρος χορηγεί ατελώς κατά το χρόνο τοποθέτησης της ηλεκτρονικής σήμανσης στον ιδιοκτήτη του ζώου βεβαίωση ηλεκτρονικής σήμανσης και καταγραφής, με βάση το υπόδειγμα του Παραρτήματος 2.

11. Η συμπλήρωση των στοιχείων του διαβατηρίου πραγματοποιείται και χειρόγραφα. Ο μοναδικός κωδικός της ηλεκτρονικής σήμανσης του ζώου εγγράφεται στο διαβατήριο χειρόγραφα ή με την ετικέτα ταυτοποίησης (sticker) και υποχρεωτικά φέρει σφραγίδα και υπογραφή κτηνιάτρου.

12. Η ηλεκτρονική σήμανση κάθε σκύλου και γάτας η καταχώρισή του στο ΕΜΖΣ, καθώς και η καταχώριση κάθε μεταβολής είναι υποχρεωτική, χωρίς καμία εξαίρεση.

Ο ιδιοκτήτης του ζώου συντροφιάς υποχρεούται να ενημερώνει τον κτηνίατρο ή τον αρμόδιο υπάλληλο του Δήμου, που έχει πιστοποιηθεί, για τη μεταβολή των στοιχείων, που έχουν καταχωριστεί στη βάση δεδομένων και αφορούν είτε τον ίδιο (όπως ονοματεπώνυμο, διεύθυνση, τηλέφωνο, αριθμό ταυτότητας ή διαβατηρίου ή άλλου ισοδύναμου εγγράφου) είτε το ζώο συντροφιάς, που έχει δηλώσει στο όνομά του (όπως θάνατος, παράδοση σε άλλον ιδιοκτήτη), το αργότερο εντός 10 ημερών από τη μεταβολή, με σκοπό να επικαιροποιούνται οι πληροφορίες του ΕΜΖΣ. Της προθεσμίας αυτής εξαιρείται η απώλεια, η οποία δηλώνεται εντός 2 ημερών, καθώς και η εύρεση που δηλώνεται στην ίδια προθεσμία των 2 ημερών. Στην περίπτωση αλλαγής ιδιοκτήτη ενημερώνεται αναλόγως και το διαβατήριο του ζώου από τον κτηνίατρο.

13. Η δαπάνη της σήμανσης και της καταγραφής των δεσποζόμενων ζώων συντροφιάς βαρύνει τον ιδιοκτήτη τους και των αδέσποτων τον οικείο Δήμο, που μπορεί να προμηθεύεται το ηλεκτρονικό μέσο σήμανσης απευθείας από το εμπόριο. Τα φιλοζωικά Σωματεία και Οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, εφόσον είναι ιδιοκτήτες ζώων συντροφιάς, καθώς και περιπτώσεις ευαίσθητων ή/και ευπαθών κοινωνικών ομάδων, όπως προσδιορίζονται κάθε φορά ή έχοντες οικογενειακό εισόδημα μικρότερο από δέκα χιλιάδες ευρώ, μπορούν να σημαίνουν, καταγράφουν, στερώνουν και εμβολιάζουν το κατοικίδιό τους δωρεάν στα κτηνιατρεία των Δήμων ή στους ειδικά διαμορφωμένους χώρους των Δήμων, των διαδημοτικών κέντρων και των κτηνιατρικών υπηρεσιών των Περιφερειών της χώρας ή από συμβεβλημένους με τον Δήμο παρέχοντες κτηνιατρικές υπηρεσίες. Επίσης, οι δήμοι δύνανται να χορηγούν τροφή και φάρμακα στα φιλοζωικά σωματεία και τις οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με τα οποία συνεργάζονται, καθώς και στους αναδόχους.

14. Η σήμανση και η αναγνώριση κάθε ζώου συντροφιάς πραγματοποιείται με την τοποθέτηση στην αριστερή εξωτερική πλευρά του τράχηλου του ζώου συστήματος ηλεκτρονικής αναγνώρισης (αποκριτής πομποδέκτης), το οποίο είναι παθητική συσκευή αναγνώρισης ραδιοσυχνότητας μόνο για ανάγνωση, σύμφωνα με το πρότυπο ISO 11784 και τεχνολογίας HDX ή FDX-B και μπορεί να αναγνωστεί από συσκευή ανάγνωσης συμβατή με το πρότυπο ISO 11785 και καταχωρίζεται στο

ΕΜΖΣ. Οι διαθέτες του ηλεκτρονικού μέσου σήμανσης, λιανικής ή χονδρικής πώλησης, υποχρεούνται να διαθέτουν στην ελληνική αγορά ηλεκτρονικό μέσο σήμανσης σύμφωνα με τις παραπάνω απαιτήσεις με οδηγίες χρήσης και στην ελληνική γλώσσα.

15. Οι κτηνίατροι, που πραγματοποιούν την ηλεκτρονική σήμανση ζώων συντροφιάς, υποχρεούνται να ελέγχουν τη λειτουργικότητα των μέσων ηλεκτρονικής σήμανσης και να χρησιμοποιούν τα μέσα, που πληρούν τις απαιτήσεις της προηγούμενης παραγράφου. Σε περίπτωση καταγγελίας για τη διάθεση ή τη χρησιμοποίηση μέσων ηλεκτρονικής σήμανσης, που δεν πληρούν τις απαιτήσεις της προηγούμενης παραγράφου, τα πρόσωπα που διαθέτουν ή χρησιμοποιούν αυτά υποχρεούνται να παρέχουν πλήρη αποδεικτικά στοιχεία για τη συμμόρφωσή τους με την παράγραφο αυτή, στις αρμόδιες αρχές ελέγχου και εφαρμογής του συστήματος του άρθρου 2.

16. Οι ΟΤΑ μπορούν να δηλώσουν τον θάνατο αδέσποτων ζώων συντροφιάς σε περίπτωση που αδέσποτο ζώο καταχωρημένο στο ΕΜΖΣ με ιδιοκτήτη τον ΟΤΑ δεν έχει δώσει σημεία ζωής για περίοδο τουλάχιστον (3) ετών. Στην περίπτωση αυτή στο ΕΜΖΣ εγγράφεται ως αιτία θανάτου η «3+ χρόνια χωρίς σημεία ζωής».

17. Για την αναγνώριση των ιδιοκτητών δεσποζόμενων ζώων συντροφιάς, που φέρουν ηλεκτρονική σήμανση, τον έλεγχο του διαβατηρίου και γενικά για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, οι Ο.Τ.Α, οι Περιφέρειες, η Ελληνική Αστυνομία, η Δασική Υπηρεσία, τα Τελωνεία, οι Σταθμοί Υγειονομικού Κτηνιατρικού Ελέγχου (ΣΥΚΕ), το Λιμενικό Σώμα - Ελληνική Ακτοφυλακή και η Θηροφυλακή των κυνηγετικών συλλόγων εφοδιάζονται με τους κατάλληλους ανιχνευτές με μέριμνα και δαπάνες του οικείου φορέα.

18. Διαβαθμισμένη πρόσβαση στο ΕΜΖΣ δύνανται να έχουν όλες οι αρμόδιες αρχές του άρθρου 2 προκειμένου καθεμία να ανταποκρίνεται στις αρμοδιότητες που της ανατίθενται για την εφαρμογή του παρόντος νόμου. Η λειτουργία του ΕΜΖΣ πρέπει να είναι σύμφωνη με τον ν. 4624/2019 για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

19. Το αργότερο μέσα σε ένα (1) μήνα από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων υποχρεούται να παραδώσει στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης την υπάρχουσα «Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση» που περιλαμβάνει τους κωδικούς σήμανσης, τα στοιχεία των ιδιοκτητών και των ζώων συντροφιάς, που έχει καταγράψει από την ημερομηνία ανάθεσης σε αυτό της τήρησης της Ηλεκτρονικής Βάσης Δεδομένων μέχρι την ημερομηνία παράδοσης στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Η μεταφορά αυτή δεν αναστέλλει τις υποχρεώσεις του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθώς και την πρόσβασή του στο EMZS σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

20. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Εσωτερικών ρυθμίζονται οι όροι δημιουργίας του Εθνικού Μητρώου Ζώων Συντροφιάς και των Μητρώων αυτού, το ειδικότερο περιεχόμενό του ανά πεδίο, τα θέματα που αφορούν στη διαδικασία πιστοποίησης και χορήγησης κωδικού πρόσβασης στους εγκεκριμένους χρήστες, τα θέματα μετάπτωσης των δεδομένων από το υπάρχον μητρώο, τη διαδικασία και προϋποθέσεις εγγραφής στα Μητρώα, τα απαραίτητα δικαιολογητικά καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την οργάνωση και τη λειτουργία του EMZS και των Μητρώων που περιλαμβάνονται σε αυτό.

21. Προσθήκη επιπλέον πεδίων στο EMZS, όπως ενδεικτικά τα στοιχεία γενετικού υλικού (DNA), είναι δυνατόν να ορίζεται με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Εσωτερικών, λαμβάνοντας υπόψη τους κανόνες ευζωίας, καθώς και τις ιατροφαρμακευτικές και τεχνολογικές εξελίξεις.

Άρθρο 4 - Υποχρεώσεις ιδιοκτήτη δεσποζόμενου ζώου συντροφιάς

1. Ο ιδιοκτήτης του δεσποζόμενου ζώου συντροφιάς υποχρεούται:

α) να στείρωσει, υπό την επιφύλαξη των οριζόμενων στο άρθρο 5 παρ. 2 του παρόντος το δεσποζόμενο ζώο του, εφόσον είναι σκύλος ή γάτα, εντός 3 μηνών από την απόκτησή του, εφόσον το ζώο είναι άνω του έτους. Σε περίπτωση απόκτησης ζώου κάτω του έτους, η στείρωση λαμβάνει χώρα μέσα στους 3 πρώτους μήνες από τη συμπλήρωση του έτους. Η προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου μπορεί να

διαφοροποιείται ανάλογα με τη φυλή του ζώου και άλλα ειδικά χαρακτηριστικά του, μετά από εμπειριστατωμένη γνωμάτευση κτηνιάτρου.

Εξαιρείται η στείρωση υπερήλικου ζώου ή ασθενούς ζώου μετά από εμπειριστατωμένη γνωμάτευση κτηνιάτρου. Σε περίπτωση μη στερωμένου ζώου, επιβάλλεται το πρόστιμο του άρθρου 21 και χορηγείται στον ιδιοκτήτη τρίμηνη προθεσμία να προβεί στην στείρωση. Σε περίπτωση που η προθεσμία παρέλθει άπρακτη, επιβάλλεται εκ νέου το πρόστιμο.

β) να σημάνει και να καταγράψει το ζώο του στο ΕΜΖΣ, εφόσον αυτό είναι σκύλος ή γάτα, μέσα σε προθεσμία δύο μηνών από τη γέννηση αυτού, και σε κάθε άλλη περίπτωση εύρεσης ή απόκτησης, μέσα στην προθεσμία του άρθρου 3 παρ. 12 του παρόντος.

γ) να τηρεί τις προθεσμίες του άρθρου 3 παρ. 12 για την ενημέρωση του ΕΜΖΣ σε κάθε περίπτωση που υπάρχει ανάγκη καταχώρισης ή μεταβολής στοιχείων που αφορούν στον ίδιο ή στο ζώο συντροφιάς.

δ) να τηρεί τους κανόνες ευζωίας του ζώου και να μεριμνά για τον ετήσιο εμβολιασμό του ζώου και την κτηνιατρική εξέτάσή του, η οποία αποδεικνύεται από την καταχώριση στο ΕΜΖΣ και στο διαβατήριο του ζώου, εφόσον διαθέτει.

ε) να εφοδιάζεται με το διαβατήριο του ζώου του, εάν πρόκειται να ταξιδέψει με αυτό στο εξωτερικό και να μεριμνά για την ενημέρωσή του σε κάθε μεταβολή του ιδιοκτήτη.

στ) να μην εγκαταλείπει το ζώο του, ενώ σε περίπτωση που επιθυμεί να αποχωριστεί το ζώο συντροφιάς, να γνωστοποιεί στην αρμόδια υπηρεσία του Δήμου του τόπου της κατοικίας του την πρόθεσή του αυτή, να το παραδίδει σε αυτόν και να υπογράφει σχετική υπεύθυνη δήλωση για την παράδοση αυτή. Ο πιστοποιημένος υπάλληλος του Δήμου μεριμνά άμεσα για την ενημέρωση του ΕΜΖΣ ως προς τη μεταβολή αυτή και την καταγραφή του ζώου ως αδέσποτου με ιδιοκτήτη τον Δήμο.

ζ) να μεριμνά για τον άμεσο καθαρισμό του περιβάλλοντος από τα περιττώματα του ζώου εκτός αν πρόκειται για σκύλο βοήθειας, έρευνας και διάσωσης κατά την

διάρκεια άσκησης των καθηκόντων του, σκύλο στη διάρκεια του κυνηγιού ή σκύλο φύλαξης ποιμνίων κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των καθηκόντων του.

η) να μεριμνά ώστε το ζώο να έχει επαρκή επαφή με τον ίδιο ή άλλο άνθρωπο ώστε να μην ζει σε κατάσταση μοναξιάς και να διατηρείται η ψυχική του υγεία.

θ) να μην κόβει τα αυτιά ή την ουρά του ζώου, εκτός αν συντρέχει ιατρικός λόγος. Επιτρέπεται η πρακτική κοπής μικρού τμήματος του ενός αυτιού γάτας από κτηνίατρο μετά από επέμβαση στείρωσης.

2. Ο κάτοχος του ζώου συντροφιάς ευθύνεται για οποιαδήποτε βλάβη ή ζημιά, που προκαλείται από το ζώο, σύμφωνα με το άρθρο 924 Α.Κ. Για τα αδέσποτα ζώα συντροφιάς, η αντίστοιχη ευθύνη βαρύνει τον οικείο Δήμο.

3. Ειδικά ο ιδιοκτήτης σκύλου:

α) μεριμνά για να γίνεται ο περίπατος σκύλων πάντα με συνοδό.

β) οφείλει να παίρνει τα κατάλληλα μέτρα, ώστε να μην εξέρχεται ελεύθερα ο σκύλος του από τον χώρο της ιδιοκτησίας του και εισέρχεται σε χώρους άλλων ιδιοκτησιών ή σε κοινόχρηστους χώρους.

γ) για την αποφυγή ατυχημάτων υποχρεούται κατά τη διάρκεια του περιπάτου να κρατάει τον σκύλο του δεμένο και να βρίσκεται σε μικρή απόσταση από αυτόν. Η ίδια υποχρέωση ισχύει και για τον οποιονδήποτε συνοδό του ζώου, πέραν του ιδιοκτήτη του. Η υποχρέωση αυτή δεν ισχύει για την κίνηση του σκύλου εντός πάρκων ζώων και εκτός κατοικημένης περιοχής.

δ) να μην δένει τον σκύλο εντός της ιδιοκτησίας του, ακόμα και αν η αλυσίδα ή το σκοινί είναι μακρύ. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και εφόσον η ιδιοκτησία δεν έχει περίφραξη, επιτρέπεται η χρήση (υπόγειου) ηλεκτρονικού φράχτη.

ε) εφόσον ο σκύλος διαμένει μονιμά στην αυλή/εξωτερικό χώρο, να παρέχει κατάλυμα για ανάπαυση το οποίο να είναι δροσερό/σκιασμένο το καλοκαίρι και επαρκώς προστατευμένο από το κρύο/αέρα το χειμώνα. Επίσης να προστατεύεται από την βροχή, το χιόνι, και τα λιμνάζοντα νερά. Εφόσον ο σκύλος διαμένει σε εξωτερικό χώρο, ο χώρος αυτός πρέπει να καθαρίζεται τακτικά από τα περιττώματα του σκύλου. Να μεριμνά ώστε ο σκύλος να έχει ικανή πρόσβαση σε χώρο της

αυλής/εξωτερικού χώρου τέτοιο που ο σκύλος να έχει τη δυνατότητα κίνησης και άσκησης ανάλογο με τη ράτσα και ηλικία του.

4. Ο ιδιοκτήτης γάτας οφείλει να μην τη διατηρεί σε κλουβί.

5. Απαγορεύεται η αφαίρεση του μέσου ηλεκτρονικής σήμανσης από τον ιδιοκτήτη του ζώου συντροφιάς ή από άλλο πρόσωπο ή από κτηνίατρο, χωρίς ιατρική γνωμάτευση που να βεβαιώνει την αναγκαιότητα της αφαίρεσης.

6. Ο ιδιοκτήτης κυνηγετικού σκύλου κατά τη διάρκεια του κυνηγιού ή την οποιαδήποτε μετακίνησή του μαζί με τον σκύλο του για το σκοπό αυτόν έχει την υποχρέωση να φέρει μαζί του το διαβατήριο του σκύλου του, το οποίο η συγκεκριμένη κατηγορία ιδιοκτήτη εκδίδει υποχρεωτικά. Οι υποχρεώσεις των περιπτώσεων α', β' και γ' της παραγράφου 3 του παρόντος δεν ισχύουν για τους σκύλους βοήθειας, καθώς και για τους σκύλους φύλαξης ποιμνίων, τους κυνηγετικούς σκύλους και τους σκύλους έρευνας και διάσωσης κατά τη διάρκεια της φύλαξης του ποιμνίου, του κυνηγιού, της εκπαίδευσης και της έρευνας και διάσωσης, αντίστοιχα.

7. Αφαιρείται η άδεια κυνηγιού από κυνηγό, του οποίου ο σκύλος, που χρησιμοποιείται στο κυνήγι, δεν έχει σημανθεί και δεν έχει εγγραφεί στο ΕΜΖΣ. Η Άδεια αφαιρείται και όταν ο κυνηγετικός σκύλος δεν φοράει την διακριτή σήμανση του άρθρου 3 παρ. 2α του παρόντος. Τα μέσα μεταφοράς, που χρησιμοποιούνται στην περίπτωση αυτή, πρέπει να είναι κατάλληλα με επαρκή χώρο, φωτισμό και αερισμό και να ικανοποιούν τις φυσιολογικές ανάγκες του ζώου. Απαγορεύεται η χρήση κλουβιών μεταφοράς, όπως ορίζει η παρ. 5β του άρθρου 9 του παρόντος.

8. Πέραν των περιοχών που καθορίζονται με τη διαδικασία του άρθρου 57 του ν.2637/1998 «Σύσταση Οργανισμού Πιστοποίησης Λογαριασμών, Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, Οργανισμού Πιστοποίησης και Επίβλεψης Γεωργικών Προϊόντων, Γενικών Διευθυντών και Θέσεων προσωπικού, στο Υπουργείο Γεωργίας και «Εταιρείας Αξιοποίησης Αγροτικής Γης» Α.Ε. και άλλες διατάξεις» (Α'200) σε ελεγχόμενες κυνηγετικές περιοχές επιτρέπεται να καθορίζονται περιορισμένοι χώροι εκγύμνασης σκύλων, καθώς και να διεξάγονται αγώνες κυνηγετικών ικανοτήτων

σκύλων δεικτών με όρους και προϋποθέσεις, που καθορίζονται και στις δύο περιπτώσεις με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Άρθρο 5 - Εκτροφή, αναπαραγωγή και εμπορία ζώων συντροφιάς

1. Οι επιχειρήσεις εκτροφής, αναπαραγωγής και εμπορίας ζώων συντροφιάς ιδρύονται και λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 του ν.4711/2020 (ΦΕΚ Α 145) και οφείλουν να διαθέτουν κατάλληλο ενδιαίτημα, να συμμορφώνονται με τους όρους που προβλέπονται στο π.δ. 184/1996, καθώς και τις διατάξεις του ν. 604/1977 και του π.δ. 463/1978, και να τηρούν όλους τους κανόνες ευζωίας, ασφάλειας και παροχής κατάλληλης κτηνιατρικής περίθαλψης.

2. Από την ανωτέρω διαδικασία έγκρισης εξαιρούνται αποκλειστικά και μόνο:

α) οι ερασιτέχνες εκτροφείς, οι οποίοι λαμβάνουν άδεια από την Επιτροπή του άρθρου 2 παρ. 7 του παρόντος,

β) οι ιδιοκτήτες ζώων που θέλουν να αναπαράξουν μία φορά το ζώο συντροφιάς σε όλη τη ζωή του και οι οποίοι για το σκοπό αυτό λαμβάνουν άδεια από την Επιτροπή του άρθρου 2 παρ. 7 του παρόντος. Η αίτηση για τη λήψη άδειας, αυτής της κατηγορίας, θα πρέπει να έχει υποβληθεί από τον ιδιοκτήτη το αργότερο εντός προθεσμίας 6 μηνών από την ισχύ του παρόντος. Για ιδιοκτήτες που αποκτούν ζώο συντροφιάς, μετά την ισχύ του παρόντος, η αίτηση υποβάλλεται εντός 3 μηνών από την απόκτηση του ζώου, υπό τον όρο ότι το ζώο δεν έχει συμπληρώσει το 3^ο έτος της ηλικίας του. Ειδικά σε περίπτωση απόκτησης ζώου κάτω του έτους, η αίτηση θα πρέπει να έχει υποβληθεί εντός 3 μηνών από τη συμπλήρωση του 1^{ου} έτους ζωής του.

Οι εκτρεφόμενοι, αναπαραγόμενοι ή οι προς πώληση σκύλοι και γάτες διαθέτουν ενημερωμένο ηλεκτρονικό βιβλιάριο υγείας ή διαβατήριο, σημαίνονται υποχρεωτικά και καταχωρίζονται στο ΕΜΣΖ.

Πέραν των ανωτέρω προϋποθέσεων, η άδεια σε ιδιώτη που ενδιαφέρεται να αναπαράξει το ζώο συντροφιάς του μία φορά δεν χορηγείται αν ο ιδιοκτήτης του δεν έχει δηλώσει στην Επιτροπή του άρθρου 2 παρ. 7, φυσικά πρόσωπα που θα υιοθετήσουν 6 έως 8 νεογέννητα ζώα και με ανώτατο αριθμό έως 3 νεογέννητα ανά

φυσικό πρόσωπο, στα οποία μπορεί να περιλαμβάνεται και ο ίδιος, υπογράφοντας επίσης και υπεύθυνη δήλωση ότι μπορεί να ανταποκριθεί στα έξοδα της γέννας και φροντίδας των ζώων μέχρι την υιοθεσία τους. Τα φυσικά πρόσωπα που δηλώνονται δεν θα πρέπει να έχουν δηλωθεί προς υιοθεσία για περισσότερες από δύο αιτήσεις. Εντός έξι μηνών από την αναπαραγωγή ζώου συντροφιάς, για το οποίο ελήφθη η άδεια του παρόντος, το θηλυκό ζώο στείρωνεται και ενημερώνεται αντιστοίχως το ΕΜΖΣ.

3. Κάθε άλλη περίπτωση εκτροφής, αναπαραγωγής, πώλησης, δωρεάν διάθεσης ζώου από ιδιώτη ιδιοκτήτη, πλην των εγκεκριμένων και αδειοδοτημένων κατά τα ανωτέρω, θεωρείται παράνομη εκτροφή και υπόκειται σε κυρώσεις.

4. Για κάθε θηλυκό ζώο αναπαραγωγής ο επαγγελματίας και ο ερασιτέχνης εκτροφέας τηρεί αρχείο, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Εκτελεστικό Κανονισμό της ΕΕ 2019/2035. Τα θηλυκά ζώα αναπαραγωγής πρέπει να είναι δηλωμένα στο ΕΜΖΣ με την ένδειξη αναπαραγωγικό ζώο.

5. Θηλυκοί σκύλοι αναπαραγωγής δεν γονιμοποιούνται πριν από το δεύτερο οιστρικό κύκλο και σε καμία περίπτωση πριν από την παρέλευση εννέα μηνών από τον τελευταίο τοκετό.

6. Η αναπαραγωγή μετά το 9^ο έτος της ηλικίας του ζώου, καθώς και η αναπαραγωγή του ίδιου ζώου περισσότερες από 6 φορές σε όλη τη ζωή του απαγορεύεται.

7. Δεν επιτρέπεται να επιλέγονται για αναπαραγωγή ζώα συντροφιάς, που τα ανατομικά και φυσιολογικά χαρακτηριστικά ή τα χαρακτηριστικά της συμπεριφοράς τους μπορεί, ανάλογα με το είδος και τη φυλή, να αποδειχθούν βλαβερά για την υγεία και ευζωία του θηλυκού αναπαραγωγικού ζώου συντροφιάς και των απογόνων του. Ο προσδιορισμός των βλαβερών χαρακτηριστικών γίνεται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

8. Δεν επιτρέπεται η αναπαραγωγή γεννητόρων που έχουν πρώτου βαθμού συγγένεια.

9. Απαγορεύεται:

α) η πώληση σκύλων και γατών σε υπαίθριους δημόσιους χώρους, συμπεριλαμβανόμενων των υπαίθριων αγορών,

- β) η πώληση ζώων συντροφιάς με ηλικία μικρότερη των οκτώ (8) εβδομάδων,
- γ) η εισαγωγή και εμπορία σκύλων που είναι ακρωτηριασμένοι,
- δ) η αναπαραγωγή σκύλων που είναι ακρωτηριασμένοι,
- ε) η πώληση και η έκθεση σκύλων και γάτων από καταστήματα πώλησης ειδών ζώων συντροφιάς (pet shops).

10. Απαγορεύονται οι διαδικτυακές, έντυπες, ή άλλες αγγελίες «για ζευγάρωμα» ζώων συντροφιάς.

11. Αγγελίες για πώληση ή υιοθεσία ζώων συντροφιάς σε έντυπα, φυλλάδια, τοιχοκολλήσεις ή σε ιστοσελίδες επιτρέπονται μόνο από τα πρόσωπα που αναφέρονται στις παρ. 1 και 2 α και β του παρόντος άρθρου, με υποχρεωτική αναφορά του αριθμού σήμανσης και του αριθμού έγκρισης του εγκεκριμένου εκτροφέα ή αδειοδοτημένου ερασιτέχνη ή ιδιώτη που θέλει να αναπαράξει το ζώο συντροφιάς του μία φορά σε όλη τη ζωή του. Ειδικώς για αδέσποτα ζώα επιτρέπεται η δημοσίευση αγγελίας εφόσον συνοδεύεται από τον υπερσύνδεσμο της υιοθεσίας που έχει αναρτηθεί στην Πανελλήνια Πλατφόρμα Υιοθεσιών.

12. Απαγορεύεται να εισάγονται στην Ελλάδα ζώα συντροφιάς που δεν έχουν ηλεκτρονική σήμανση. Τα στοιχεία σήμανσης των εισαγόμενων ζώων (κωδικός σήμανσης και όνομα εισαγωγέα), από χώρες εκτός Ε.Ε. καταγράφονται στα σημεία εισόδου στην Ελλάδα και ενημερώνεται απευθείας το ΕΜΖΣ.

13. Κατά την πώληση ενός ζώου, υπογράφεται η «Δήλωση Αγοράς ζώου από νέο ιδιοκτήτη», μεταξύ του πωλητή και του αγοραστή-νέου ιδιοκτήτη, σύμφωνα με το υπόδειγμα «Δήλωση Αγοράς ζώου» του Παραρτήματος Χ.

Άρθρο 6 - Αρμοδιότητες και υποχρεώσεις Δήμων

1. Οι Δήμοι υποχρεούνται να διαθέτουν ολοκληρωμένο πρόγραμμα διαχείρισης των αδέσποτων ζώων, το οποίο περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον την περισυλλογή, παροχή κτηνιατρικής περίθαλψης, ηλεκτρονική σήμανση και καταγραφή, στείρωση και υιοθεσία τους. Η αρμοδιότητα αυτή μπορεί να ασκείται και από Συνδέσμους Δήμων. Ο Δήμος δύναται, με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, να

συνεργάζεται για τον σκοπό αυτό με Φιλοζωικά Σωματεία και Οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που είναι καταχωρισμένες στο σχετικό Μητρώο Φιλοζωικών Σωματείων και Οργανώσεων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, αφού προηγηθεί έγγραφη συμφωνία με τον Δήμο. Στη συμφωνία αυτή μπορεί να ορίζεται ρητά ότι τα συνεργαζόμενα Φιλοζωικά Σωματεία και Οργανώσεις δύνανται να εκπροσωπούν τον δήμο για την έκδοση των εγγράφων που απαιτούνται για την υιοθεσία του άρθρου 8 παρ 5. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών δύναται να καθορίζεται το πλαίσιο και οι όροι της ως άνω συνεργασίας.

2. Κάθε Δήμος ή συνεργαζόμενοι Δήμοι ή Σύνδεσμος Δήμων ιδρύουν και λειτουργούν δημοτικά ή διαδημοτικά κτηνιατρεία, καταφύγια και αποτεφρωτήρια αδέσποτων ζώων συντροφιάς σε ιδιόκτητους ή μισθωμένους ή παραχωρούμενους από το Δημόσιο, την Περιφέρεια ή από ιδιώτες χώρους. Κάθε Δήμος οφείλει να διαθέτει είτε ο ίδιος είτε στο πλαίσιο συνεργασίας με άλλους Δήμους είτε ως Μέλος Συνδέσμου Δήμων, τουλάχιστον ένα καταφύγιο. Σε διαφορετική περίπτωση, οφείλει να συμβάλλεται με νομίμως αδειοδοτημένα καταφύγια, σύμφωνα με τον ν.4412/2016.

3. Για την υλοποίηση του προγράμματος διαχείρισης αδέσποτων ζώων, οι δήμοι οφείλουν να διασφαλίζουν, καθόλη τη διάρκεια του έτους, τις απαραίτητες κτηνιατρικές υπηρεσίες από φυσικά ή νομικά πρόσωπα που παρέχουν νόμιμα αυτές είτε με προσφυγή στις διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων του ν.4412/2016 είτε με συμβάσεις μίσθωσης έργου του άρθρου 6 του ν.2527/1997. Με τις ίδιες διαδικασίες μπορεί να συμβάλλεται ο δήμος για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας και φύλαξης για τα καταφύγια. Οι συμβάσεις μίσθωσης έργου του παρόντος δεν συμπεριλαμβάνονται στον μέγιστο επιτρεπόμενο αριθμό των συμβάσεων μίσθωσης έργου του άρθρου 89 του ν. 4604/2019.

4. Το πρόγραμμα διαχείρισης αδέσποτων ζώων συντροφιάς υλοποιείται ως εξής:

α) Τα αδέσποτα ζώα συντροφιάς περισυλλέγονται από άτομα κατάλληλα εκπαιδευμένα και έμπειρα στην αιχμαλωσία ζώων συντροφιάς. Το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης μπορεί να καταρτίζει προγράμματα εκπαίδευσης για τον σκοπό αυτό. Τη μέριμνα για την εκπαίδευση των ατόμων αυτών έχει ο οικείος Δήμος. Τα συνεργεία αυτά ελέγχονται για το έργο τους, ως

προς τις επιτρεπόμενες μεθόδους σύλληψης και αιχμαλωσίας των ζώων αυτών, από κτηνίατρο της αρμόδιας υπηρεσίας Κτηνιατρικής του Δήμου και, όπου αυτή δεν έχει συσταθεί, από κτηνίατρο της οικείας Περιφερειακής Ενότητας.

β) Τα αδέσποτα που περισυλλέγονται:

i) οδηγούνται στα δημοτικά κτηνιατρεία ή τα συνεργαζόμενα με τον Δήμο κτηνιατρεία, υποβάλλονται σε κτηνιατρική εξέταση, στερώνονται, σημαίνονται με ηλεκτρονική σήμανση ως αδέσποτα και καταγράφονται στο ΕΜΖΣ με την επισημείωση αδέσποτο και «ιδιοκτήτη» τον αντίστοιχο Δήμο. Αν διαπιστωθεί από την κτηνιατρική εξέταση ότι είναι τραυματισμένα ή πάσχουν από ιάσιμο νόσημα, υποβάλλονται στην κατάλληλη θεραπευτική αγωγή.

ii) αν διαπιστωθεί από την κτηνιατρική εξέταση ότι είναι επικίνδυνα ζώα συντροφιάς ή ότι πάσχουν από ανίατη ασθένεια ή ότι είναι πλήρως ανίκανα να αυτοσυντηρηθούν λόγω γήρατος ή αναπηρίας και η διατήρησή τους στη ζωή είναι πρόδηλα αντίθετη με τους κανόνες ευζωίας τους και αρνηθούν τα φιλοζωικά σωματεία ή οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα της περιοχής να αναλάβουν τη φροντίδα, εποπτεία και τη διαδικασία υιοθεσίας τους, υποβάλλονται σε ευθανασία. Πριν την ευθανασία αναρτάται τουλάχιστον επί 30 ημέρες αγγελία στην Πανελλήνια Πλατφόρμα Υιοθεσίας Αδέσποτων Ζώων Συντροφιάς με την ένδειξη «ζώο προς ευθανασία».

i) αν διαπιστωθεί ότι φέρουν ηλεκτρονική σήμανση και ο ιδιοκτήτης τους έχει δηλώσει την απώλειά τους, επιστρέφονται σε αυτόν. Σε άλλη περίπτωση, διερευνάται ενδεχόμενη εγκατάλειψη.

iv) μετά την παροχή της κτηνιατρικής φροντίδας και περίθαλψης, οδηγούνται στα διαθέσιμα καταφύγια, δημοτικά, διαδημοτικά, φιλοζωικών Σωματείων και Ενώσεων ή άλλων φυσικών ή νομικών προσώπων με σκοπό να υιοθετηθούν κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 8 του παρόντος.

γ) Ζώα συντροφιάς, που δεν έχουν υιοθετηθεί και σύμφωνα με γνωμάτευση του κτηνίατρου κρίνονται ότι είναι υγιή, επανεντάσσονται άμεσα στο οικείο τους περιβάλλον, εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου που περισυλλέγησαν, αφού προηγουμένως ελεγχθεί ότι έχουν σημειωθεί και καταγραφεί ηλεκτρονικά και ότι

έχουν υποβληθεί σε αποπαρασίτωση, εμβολιασμό και στείρωση. Ζώα συντροφιάς ηλικίας μικρότερης των πέντε (5) μηνών, που δεν έχουν υιοθετηθεί, παραμένουν προσωρινά στα καταφύγια ζώων, που διατηρούν οι Δήμοι ή τα Διαδημοτικά Κέντρα και τα συνεργαζόμενα με τους φορείς αυτούς φιλοζωικά σωματεία και οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ως τη συμπλήρωση της ηλικίας των πέντε (5) μηνών, έχοντας την απαραίτητη κτηνιατρική φροντίδα. Για την επαναφορά στο οικείο περιβάλλον των αδέσποτων ζώων συντροφιάς λαμβάνεται υπόψη η πυκνότητα του πληθυσμού των αδέσποτων ζώων στην περιοχή που επαναφέρονται. Την ευθύνη για την επίβλεψη και τη φροντίδα των επανεντασσόμενων αδέσποτων ζώων έχουν, από κοινού, οι Δήμοι, οι οποίοι οφείλουν να δημιουργήσουν σημεία παροχής τροφής και νερού για τα ζώα αυτά, καθώς και τα συνεργαζόμενα με αυτά Φιλοζωικά Σωματεία και Οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Δεν απαγορεύεται η παροχή τροφής και νερού σε αδέσποτα ζώα συντροφιάς από φιλόζωους πολίτες, υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι κανόνες καθαριότητας και υγιεινής. Δεν επιτρέπεται επαναφορά σε απόσταση 200 μέτρων περιμετρικά από νοσοκομεία, σχολεία, αθλητικά κέντρα, αυτοκινητόδρομους ταχείας κυκλοφορίας, στους χώρους αποβίβασης και επιβίβασης ακτοπλοϊκών συγκοινωνιών στα λιμάνια, στα αεροδρόμια, στους σιδηροδρομικούς σταθμούς, στους περιφραγμένους αρχαιολογικούς χώρους και στους περιφραγμένους χώρους του Οργανισμού Κεντρικών Αγορών και Αλιείας ΑΕ και της Κεντρικής Αγοράς Θεσσαλονίκης ΑΕ καθώς και από χώρους σφαγείων ή όπου συγκεντρώνονται ή υπάρχουν σκουπίδια. Με απόφαση της πενταμελούς επιτροπής της παραγράφου 7 ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες προσδιορισμού της πυκνότητας του πληθυσμού των αδέσποτων ζώων στην περιοχή που αυτά επαναφέρονται, καθώς και η οριοθέτηση των περιοχών που δεν επιτρέπεται η επαναφορά τους.

5. Οι στείρωσεις σε αδέσποτα ζώα συντροφιάς, όπως επίσης και η σήμανση και η καταγραφή τους καθώς και λοιπές ιατρικές πράξεις περίθαλψης του ζώου, πραγματοποιούνται δωρεάν και από εθελοντές επαγγελματίες κτηνιάτρους, που έχουν την Ελληνική υπηκοότητα ή την υπηκοότητα ενός από τα κράτη – μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι οποίοι συγκεντρώνουν όλες τις απαραίτητες προϋποθέσεις, προκειμένου να μπορούν να ασκήσουν νόμιμα το επάγγελμα του

κτηνιάτρου στην Ελλάδα. Στους εθελοντές κτηνιάτρους για την πραγματοποίηση των στείρωσεων, της σήμανσης και της καταγραφής των αδέσποτων ζώων συντροφιάς μπορεί να διατίθενται οι εγκαταστάσεις των γραφείων των αρμόδιων Υπηρεσιών Κτηνιατρικής της οικείας Περιφέρειας, Περιφερειακής Ενότητας ή του Δήμου ή άλλοι χώροι που ανήκουν στην οικεία Περιφέρεια ή Δήμο ή σε συνδέσμους δήμων, εφόσον υπάρχουν διαθέσιμοι, υπό την εποπτεία των προαναφερθέντων αρμόδιων υπηρεσιών. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται οι προδιαγραφές των εγκαταστάσεων αυτών, ο εξοπλισμός τους, η χρονική διάρκεια διάθεσής τους, η διαδικασία διάθεσης και κάθε σχετικό θέμα. Για τον ίδιο σκοπό, επιτρέπεται να διατίθενται και οι χώροι τοπικών ιδιωτικών κτηνιατρείων.

6. Η στείρωση, σήμανση και καταγραφή των αδέσποτων ζώων συντροφιάς μπορεί να πραγματοποιείται και σε κινητές εγκαταστάσεις κατάλληλες για άσκηση κτηνιατρικών πράξεων, που διαθέτουν οι εθελοντές κτηνιάτροι. Για τις κινητές εγκαταστάσεις παροχής κτηνιατρικών πράξεων χορηγείται άδεια λειτουργίας από την αρμόδια υπηρεσία Κτηνιατρικής της οικείας Περιφερειακής Ενότητας, όπου πρόκειται να δραστηριοποιηθούν. Οι προδιαγραφές των κινητών μονάδων ορίζονται με απόφαση της αρμόδιας Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

7. α) Σε κάθε Δήμο συγκροτείται με απόφαση του Δημάρχου πενταμελής επιτροπή παρακολούθησης του προγράμματος διαχείρισης αδέσποτων ζώων συντροφιάς, τα δύο μέλη της οποίας ορίζονται από τα φιλοζωικά σωματεία και τις οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που είναι εγγεγραμμένα στο ΕΜΣΖ και εδρεύουν ή δραστηριοποιούνται στο Δήμο ή στην οικεία Περιφερειακή Ενότητα. Στην επιτροπή μετέχουν επίσης:

αα) Ένας (1) κτηνίατρος, που ορίζεται από τον οικείο Δήμο και ο οποίος είναι, κατά προτίμηση, ο υπεύθυνος του προγράμματος διαχείρισης των αδέσποτων ζώων συντροφιάς και ελλείψει αυτού άλλος ιδιώτης κτηνίατρος.

ββ) Ένας (1) εκπαιδευτής σκύλων, ο οποίος είναι απόφοιτος τίτλου φορέα μη τυπικής εκπαίδευσης με ειδικότητα «εκπαιδευτής σκύλων» και ελλείψει αυτού

μέλος νομίμως αναγνωρισμένου επαγγελματικού σωματείου εκπαιδευτών σκύλων και ελλείψει αυτού εκπρόσωπος του οικείου Δήμου.

γγ) Ένας (1) εκπρόσωπος, που ορίζεται από τον οικείο Δήμο, με τον αναπληρωτή του.

Η επιτροπή αποφασίζει για την επικινδυνότητα ενός ζώου συντροφιάς, σύμφωνα με τον ορισμό της περίπτωσης ζ του άρθρου 1, όπως ισχύει, αντιμετωπίζει τα προβλήματα που προκύπτουν κατά τη διαχείριση των αδέσποτων ζώων και συντάσσει ετήσια έκθεση προς το Δημοτικό Συμβούλιο σχετικά με την πρόοδο του προγράμματος διαχείρισης αδέσποτων ζώων του δήμου και τη διατύπωση προτάσεων για τη βελτίωσή του. Οι Δήμοι, οι Περιφερειακές Ενότητες και οι Περιφέρειες δημιουργούν δίκτυο ενημέρωσης των πολιτών για τα ζώα που διατίθενται προς υιοθεσία.

β) Στην περίπτωση που υπάρχει διαφωνία για την επικινδυνότητα ενός αδέσποτου ζώου συντροφιάς ή για την αναγκαιότητα της πραγματοποίησης ευθανασίας σε αδέσποτο ζώο συντροφιάς, την οριστική απόφαση λαμβάνει ειδική επιστημονική επιτροπή που συγκροτείται σε κάθε Δήμο με απόφαση του Δημάρχου και αποτελείται από:

αα) έναν κτηνίατρο της κτηνιατρικής υπηρεσίας της οικείας Περιφερειακής Ενότητας με τον αναπληρωτή του,

ββ) έναν ιδιώτη κτηνίατρο που ασκεί νόμιμα το επάγγελμα στη Χώρα και δραστηριοποιείται στην περιοχή δικαιοδοσίας του Δήμου ή όμορου Δήμου με τον αναπληρωτή του,

γγ) έναν κτηνίατρο που ασκεί νόμιμα το επάγγελμα στη Χώρα και συνεργάζεται με το φιλοζωικό σωματείο που δραστηριοποιείται στην περιοχή δικαιοδοσίας του Δήμου ή όμορου Δήμου με τον αναπληρωτή του.

Σε περίπτωση επιθετικού ζώου ο Δήμος μπορεί να ζητήσει τη γνώμη εκπαιδευτή σκύλων, ο οποίος είναι απόφοιτος τίτλου φορέα μη τυπικής εκπαίδευσης με ειδικότητα «εκπαιδευτής σκύλων» και ελλείψει αυτού μέλος νομίμως αναγνωρισμένου επαγγελματικού σωματείου εκπαιδευτών σκύλων.

8. Οι αποφάσεις ευθανασίας κοινοποιούνται πριν την εκτέλεσή τους, εκτός από την Πανελλήνια Πλατφόρμα Υιοθεσίας Αδέσποτων Ζώων, στην ιστοσελίδα του ΟΤΑ και για ελάχιστη περίοδο 30 ημερών. Η περίοδος των 30 ημερών δεν επιβάλλεται αν συντρέχουν κτηνιατρικοί λόγοι για άμεση ευθανασία.

Σε περίπτωση που ο λόγος ευθανασίας είναι η επιθετικότητα, το ζώο μπορεί να υιοθετηθεί πριν την πάροδο των 30 ημερών με την σύμφωνη γνώμη της πενταμελούς επιτροπής που θα κρίνει τις ικανότητες και εμπειρία του νέου ιδιοκτήτη στην υπεύθυνη κατοχή και εκπαίδευση ενός επιθετικού ζώου.

9. Για την υλοποίηση του προγράμματος διαχείρισης αδέσποτων ο δήμος μπορεί να κάνει προγραμματική σύμβαση του άρθρου 100 του ν.3852/2010 με αναπτυξιακό οργανισμό του άρθρου 2 του ν.4674/2020 ή με δίκτυα πόλεων σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 7 – Πρόγραμμα Άργος

1. Θεσπίζεται ειδικό χρηματοδοτικό πρόγραμμα με την επωνυμία «Άργος»
2. Στόχος του προγράμματος είναι η χρηματοδότηση των δήμων για την υλοποίηση δράσεων του παρόντος νόμου, την προμήθεια του απαραίτητου εξοπλισμού και οχημάτων, τη χρηματοδότηση δημιουργίας καταφυγίων, κτηνιατρείων, αποτεφρωτηρίων και περιφραγμένων πάρκων σκύλων, την κάλυψη του κόστους συμβάσεων με κτηνιάτρους, καθώς και με το πάσης φύσης λοιπό προσωπικό για την εφαρμογή του παρόντος.
3. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών μπορεί να καθορίζεται ο τρόπος επιχορήγησης των δήμων και των συνδέσμων δήμων.
4. Το πρόγραμμα μπορεί να επιχορηγείται από τα ειδικά χρηματοδοτικά προγράμματα των άρθρων 69 και 71 του ν. 4509/2017 καθώς και από οποιουσδήποτε άλλους πόρους του Υπουργείου Εσωτερικών.
5. Οι πιστώσεις του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων που αφορούν χρηματοδότηση Δήμων για τη διαχείριση των προγραμμάτων αδέσποτων ζώων μεταφέρονται στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών.

Άρθρο 8 – Υιοθεσία Αδέσποτων Ζώων

1. Αδέσποτα ζώα συντροφιάς που περισυλλέγονται, καθώς και τα προερχόμενα από παράδοση από τον ιδιοκτήτη τους μπορούν να υιοθετούνται από ενήλικα άτομα με κατοικία στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό ή από φιλοζωικά Σωματεία και Οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που λειτουργούν νόμιμα στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό και έχουν εγγραφεί στο Μητρώο Φιλοζωικών Σωματείων και Οργανώσεων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

2. Για το σκοπό αυτό δημιουργείται και λειτουργεί στο ΕΜΖΣ, ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ ΥΙΟΘΕΣΙΑΣ ΑΔΕΣΠΟΤΩΝ ΖΩΩΝ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ. Κάθε ζώο προς υιοθεσία καταχωρίζεται στην πλατφόρμα αυτή με το όνομά του, φωτογραφία του, αναλυτική περιγραφή του, συνδέσμους σε άλλες ιστοσελίδες ή δημόσιες σελίδες σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης με επιπλέον στοιχεία για το συγκεκριμένο ζώο και λοιπές πληροφορίες. Δίπλα στο όνομα του ζώου αναγράφεται ο Δήμος στην ιδιοκτησία του οποίου ανήκει ως αδέσποτο, τα στοιχεία επικοινωνίας του αρμόδιου προσώπου που έχει αναλάβει την υιοθεσία του (ανάδοχος, υπάλληλος Δήμου, εκπρόσωπος φιλοζωικού σωματείου ή οργάνωσης μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ή του καταφυγίου στο οποίο παραμένει προσωρινά). Όλοι οι Δήμοι, τα φιλοζωικά Σωματεία και Οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και τα καταφύγια, οφείλουν στις ιστοσελίδες τους ή στις δημόσιες σελίδες τους σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης να παραπέμπουν στον σύνδεσμο της ηλεκτρονικής πλατφόρμας για την προώθηση της υιοθεσίας αδέσποτων ζώων. Ο αρμόδιος υιοθεσίας μεριμνά για την ανάρτηση των στοιχείων του αδέσποτου ζώου στην Πανελλήνια Πλατφόρμα Υιοθεσίας Αδέσποτων Ζώων Συντροφιάς και προβαίνει σε όλες τις αναγκαίες επικοινωνίες και διαδικασίες έως ότου το ζώο υιοθετηθεί. Η πλατφόρμα δύναται να υποδέχεται και αιτήσεις ενδιαφέροντος από φυσικά πρόσωπα που επιθυμούν να γίνουν ανάδοχοι αδέσποτων ζώων συντροφιάς.

3. Σε κάθε περίπτωση, τα προς υιοθεσία ζώα συντροφιάς δίνονται προς υιοθεσία αφού έχουν υποβληθεί σε αποπαρασίτωση, εμβολιασμό και στείρωση, εφόσον η τελευταία δεν αντενδείκνυται λόγω ηλικίας. Κατά την παράδοση ενός ζώου για υιοθεσία υπογράφεται η «Δήλωση Υιοθεσίας ζώου από νέο ιδιοκτήτη» μεταξύ του

του δήμου, ή των συνεργαζόμενων με τον Δήμο φιλοζωικών σωματείων και οργανώσεων σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 6, και του νέου ιδιοκτήτη, σύμφωνα με το Υπόδειγμα «Δήλωση Υιοθεσίας Ζώου» του Παραρτήματος 4 και καταγράφονται στο ΕΜΖΣ τα πλήρη στοιχεία του νέου ιδιοκτήτη τους.

4. Στην περίπτωση υιοθεσίας των αδέσποτων ζώων συντροφιάς από ενδιαφερόμενο νέο ιδιοκτήτη, φυσικό πρόσωπο ή φιλοζωικό σωματείο, που δεν είναι μόνιμος κάτοικος της Ελλάδας ή δεν έχει την έδρα του στην Ελλάδα, η υιοθεσία πραγματοποιείται με την παράδοσή τους στον ενδιαφερόμενο νέο ιδιοκτήτη ή σε νόμιμο εκπρόσωπό του ή πληρεξουσίου του και η πληρεξουσιότητα αποδεικνύεται εγγράφως με βέβαιη χρονολογία, υπό την προϋπόθεση ότι τα ζώα έχουν στερηθεί, σημανθεί και καταγραφεί στη διαδικτυακή ηλεκτρονική βάση δεδομένων με τα πλήρη στοιχεία του προσωρινού κατόχου τους και τα πλήρη στοιχεία του νέου ιδιοκτήτη, τα οποία προκύπτουν από επίσημο αποδεικτικό έγγραφο.

5. Απαγορεύεται η καταβολή αντιτίμου για την πραγματοποίηση υιοθεσιών, εξαιρουμένων των εξόδων μετακίνησης του ζώου και τυχόν δαπανών σίτισης και ιατρικής φροντίδας, τα οποία πρέπει να αναγράφονται.

Άρθρο 9 - Μετακίνηση και μεταφορά ζώων συντροφιάς

Η μετακίνηση και μεταφορά ζώων συντροφιάς διέπεται από τις διατάξεις του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 576/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12^{ης} Ιουνίου 2013 «σχετικά με τις μη εμπορικού χαρακτήρα μετακινήσεις ζώων συντροφιάς και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 998/2003», του Εκτελεστικού Κανονισμού (Ε.) αριθ. 577/2013 της Επιτροπής της 28^{ης} Ιουνίου 2013 που καθορίζει τα υποδείγματα των εγγράφων ταυτοποίησης (διαβατήριο, υγειονομικό πιστοποιητικό) που πρέπει να συνοδεύουν τα ζώα συντροφιάς κατά τη μετακίνηση αυτή, του Κανονισμού (ΕΕ) 429/2016 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9ης Μαρτίου 2016 σχετικά με τις μεταδοτικές νόσους των ζώων και για την τροποποίηση και την κατάργηση ορισμένων πράξεων στον τομέα της υγείας των ζώων («νόμος για την υγεία των ζώων»), τις προβλεπόμενες υποχρεώσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2035/2019 της

Επιτροπής της 28ης Ιουνίου 2019 για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 429/2016 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9ης Μαρτίου 2016, του Κανονισμού (Ε.Κ.) 1/2005 του Συμβουλίου της 22ας Δεκεμβρίου 2004 «για την προστασία των ζώων κατά τη μεταφορά», καθώς και από τις διατάξεις του π.δ. 184/1996 (Α` 137) όπως ισχύει.

2. Με την επιφύλαξη ευνοϊκότερων ρυθμίσεων του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας ή Κανονισμών των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς επιτρέπεται η μεταφορά μικρών ζώων συντροφιάς σε όλα τα οδικά, σιδηροδρομικά και σταθερής τροχιάς μέσα μαζικής μεταφοράς, καθώς και στα ταξί και στα επιβατηγά πλοία, εφόσον τα ζώα είναι τοποθετημένα σε ασφαλές κλουβί μεταφοράς και συνοδεύονται από τον ιδιοκτήτη ή τον κάτοχο τους. Οι σκύλοι βοήθειας, εφόσον φέρουν λουρί χειρισμού, μπορούν να μεταφέρονται στα μέσα μεταφοράς, χωρίς κλουβί μεταφοράς και χωρίς φίμωτρο, ανεξάρτητα από το μέγεθός τους.

3. Τα επιβατηγά πλοία υποχρεωτικά διαθέτουν καθαρά κλουβιά, προστατευόμενα από αντίξοες καιρικές συνθήκες, για τη μεταφορά μεγάλων ζώων συντροφιάς.

4. Οι παράγραφοι 1 και 2 δεν εφαρμόζονται κατά τις μετακινήσεις ή μεταφορές που διενεργούνται από τα συνεργεία περισυλλογής αδέσποτων ζώων και τα συνεργεία μεταφοράς ζώων του άρθρου 6 από και προς τα κτηνιατρεία, τις κτηνιατρικές κλινικές και τα καταφύγια εντός της Επικράτειας.

5. Απαγορεύεται η μεταφορά ζώων συντροφιάς: (α) στον χώρο αποσκευών σε λεωφορεία των ΚΤΕΛ, τουριστικών και άλλων λεωφορείων, (β) σε κλούβες τοποθετημένες πίσω από τον πίσω προφυλακτήρα του οχήματος.

Άρθρο 10 - Διοργάνωση εκθέσεων με ζώα συντροφιάς

1. Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή η ένωση προσώπων, που διοργανώνει εκθέσεις/εκδηλώσεις με ζώα συντροφιάς, οφείλει να εφοδιάζεται με σχετική άδεια, η οποία εκδίδεται από την αρμόδια υπηρεσία Κτηνιατρικής του οικείου Δήμου και όπου αυτή δεν έχει συσταθεί από την υπηρεσία Κτηνιατρικής της οικείας Περιφερειακής Ενότητας. Ειδικά όσον αφορά στους σκύλους, οι εκδηλώσεις μπορεί να είναι εκθέσεις μορφολογίας ή αθλητικοί αγώνες/αθλήματα που ορίζονται από

την Διεθνή Κυνολογική Ομοσπονδία και διέπονται από τους κανόνες ευζωίας όπως ορίζονται στο άρθρο 1 του παρόντος.

2. Κατά τη διάρκεια της έκθεσης τα ζώα συντροφιάς πρέπει να βρίσκονται υπό την άμεση επίβλεψη του ιδιοκτήτη, κατόχου ή συνοδού τους, ο οποίος οφείλει να μην τους προξενεί φόβο ή πόνο. Ζώα συντροφιάς, που εκδηλώνουν χωρίς αιτία επιθετική συμπεριφορά προς τα άλλα ζώα ή τον άνθρωπο, φέρουν υποχρεωτικά φίμωτρο ή απομακρύνονται από την έκθεση. Η παρουσία κτηνιάτρου είναι υποχρεωτική σε όλη τη διάρκεια της έκθεσης.

3. Τα ζώα συντροφιάς, που συμμετέχουν σε εκθέσεις, πρέπει να έχουν σημανθεί και καταγραφεί και οι συνοδοί τους να φέρουν εκτυπωμένο και υπογεγραμμένο από τον κτηνίατρο αντίγραφο του ηλεκτρονικού βιβλιαρίου του ζώου ή το διαβατήριό τους, από το οποίο να προκύπτει ότι είναι εμβολιασμένα και ότι έχουν υποβληθεί σε πρόσφατη αποπαρασίτωση.

Άρθρο 11- Διατήρηση ζώων συντροφιάς σε κατοικίες

1. Επιτρέπεται η διατήρηση δεσποζόμενων ζώων συντροφιάς σε κάθε κατοικία. Στις πολυκατοικίες, που αποτελούνται από δύο διαμερίσματα και πάνω, επιτρέπεται η διατήρηση δεσποζόμενων ζώων συντροφιάς σε κάθε διαμέρισμα με την προϋπόθεση ότι αυτά: α) διαμένουν στο ίδιο διαμέρισμα με τον ιδιοκτήτη τους ή τον κάτοχό τους, β) δεν παραμένουν μόνιμα στις βεράντες ή στους ανοιχτούς χώρους του διαμερίσματος, γ) η παραμονή στα διαμερίσματα πολυκατοικιών τελεί υπό την επιφύλαξη της τήρησης των κανόνων ευζωίας, των υγειονομικών διατάξεων και των αστυνομικών διατάξεων περί κοινής ησυχίας και δ), έχουν σημανθεί, καταγραφεί και διατηρούν επικαιροποιημένα στοιχεία στο ΕΜΣΖ, συμπεριλαμβανομένου του ηλεκτρονικού βιβλιαρίου του ζώου.

Δεν μπορεί να απαγορευθεί η διατήρηση ζώων συντροφιάς με τον κανονισμό της πολυκατοικίας, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του προηγούμενου εδαφίου. Με τον ίδιο κανονισμό μπορεί να περιορίζεται ο μέγιστος αριθμός των ζώων, που επιτρέπονται, στα τρία (3) ζώα (ή δύο (2) ανά διαμέρισμα. Αλλαγές στον κανονισμό

της πολυκατοικίας όσον αφορά στον μέγιστο αριθμό επιτρεπόμενων ζώων ανά διαμέρισμα ισχύουν αφού παρέλθουν έξι 6 μήνες από την ψήφισή τους.

2. Επιτρέπεται η διατήρηση ζώων συντροφιάς, που έχουν σημανθεί και καταχωρισθεί νομίμως και διατηρούν επικαιροποιημένα στοιχεία στο ΕΜΖΣ, στις μονοκατοικίες με την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι κανόνες καλής μεταχείρισης και ευζωίας των ζώων, καθώς και οι ισχύουσες υγειονομικές διατάξεις και οι αστυνομικές διατάξεις περί κοινής ησυχίας.

3. Απαγορεύεται η διατήρηση και παραμονή ζώων συντροφιάς σε κοινόχρηστους χώρους της πολυκατοικίας. Επιτρέπεται όμως ο προαυλισμός των ζώων συντροφιάς με συνοδό στην πυλωτή, στην ταράτσα, στον ακάλυπτο χώρο και στον κήπο εφόσον υφίσταται η ομόφωνη απόφαση της γενικής συνέλευσης των ιδιοκτητών.

4. Οι ανωτέρω αριθμητικοί περιορισμοί ισχύουν μόνο για σκύλους και γάτες. Για τα λοιπά ζώα συντροφιάς, πρέπει να τηρούνται οι κανόνες ευζωίας και οι ισχύουσες υγειονομικές διατάξεις και οι αστυνομικές διατάξεις περί κοινής ησυχίας.

Άρθρο 12 - Αποτροπή πρόσβασης αδέσποτων ζώων συντροφιάς σε απορρίμματα

Οι υπεύθυνοι σφαγείων, κρεοπωλείων, νοσοκομείων, στρατοπέδων, κατασκηνώσεων, καταστημάτων διάθεσης τροφίμων, εγκαταστάσεων μαζικής εστίασης και γενικά χώρων υγειονομικού ενδιαφέροντος έχουν υποχρέωση να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για την αποτροπή της πρόσβασης των αδέσποτων ζώων συντροφιάς στα απορρίμματα των εγκαταστάσεων τους.

Άρθρο 13 - Απαγόρευση χρησιμοποίησης κάθε είδους ζώου σε κάθε είδους θεάματα και άλλες συναφείς δραστηριότητες

1. Απαγορεύεται η διατήρηση κάθε είδους ζώου σε τσίρκο ή σε θίασο με ποικίλο πρόγραμμα, εφόσον τα ζώα αυτά χρησιμοποιούνται με οποιονδήποτε τρόπο και για οποιονδήποτε σκοπό στο πρόγραμμά τους, πραγματοποιούν παραστάσεις ή παρελαύνουν ή εμφανίζονται ενώπιον του κοινού.

2. Απαγορεύεται η διατήρηση κάθε είδους ζώου σε επιχειρήσεις ψυχαγωγικών παιχνιδιών, πίστας αυτοκινητιδίων, μουσικών συναυλιών, επιδείξεων ή άλλων καλλιτεχνικών ή ψυχαγωγικών εκδηλώσεων, εφ' όσον τα ζώα χρησιμοποιούνται με οποιονδήποτε τρόπο και για οποιονδήποτε σκοπό στο πρόγραμμά τους. Εκδηλώσεις στο πλαίσιο τήρησης λαϊκών ή τοπικών παραδόσεων δεν εξαιρούνται από την απαγόρευση του προηγούμενου εδαφίου.

2.α. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 10, απαγορεύεται η χρησιμοποίηση ζώου σε υπαίθρια δημόσια έκθεση με σκοπό την αποκόμιση οικονομικού οφέλους.

3. Απαγορεύεται η εκτροφή, η εκπαίδευση και η χρησιμοποίηση ζώων για οποιοδήποτε είδος μονομαχίας. Επίσης απαγορεύεται η εκτροφή και η χρησιμοποίηση σκύλων, γατών και ιπποειδών για παραγωγή γούνας, δέρματος, κρέατος ή για την παρασκευή φαρμακευτικών ή άλλων ουσιών.

4. Αρμόδια αρχή για την εφαρμογή των αναφερόμενων στις παρ. 1, 2 και 3 είναι ο Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που εκδίδει την άδεια λειτουργίας της επιχείρησης ή πραγματοποίησης της εκδήλωσης κατά το άρθρο 81 του ν. 3463/2006.

5. Στις περιπτώσεις που για κερδοσκοπικά, ψυχαγωγικά ή καλλιτεχνικά θεάματα, μουσικής ή παραστατικής ή άλλης τέχνης ή άλλες συναφείς καλλιτεχνικές ή ψυχαγωγικές εκδηλώσεις ή προγράμματα από τα αναφερόμενα στις παρ. 1, 2 και 3 του παρόντος, απαιτείται η έκδοση άδειας λειτουργίας, ο αιτών την άδεια οφείλει να υποβάλει στην αρμόδια για τη χορήγηση της άδειας αρχή και υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 ότι δεν διατηρεί ζώα στις εγκαταστάσεις του με σκοπό τη χρησιμοποίησή τους με οποιονδήποτε τρόπο στο πρόγραμμα ή στην εκδήλωση με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων που αναφέρονται στο άρθρο 14.

6. Η αρχή της παρ. 4 του παρόντος, δικαιούται να κάνει επιτόπιο έλεγχο στο σημείο εγκατάστασης της επιχείρησης οποιαδήποτε χρονική στιγμή, πριν ή και μετά την έκδοση της άδειας, για να διαπιστώσει αν τηρούνται οι διατάξεις του παρόντος νόμου. Κατά τη διάρκεια του ελέγχου η αρχή μπορεί να ζητήσει τη συνδρομή των αστυνομικών αρχών, εφόσον το κρίνει απαραίτητο. Η επιχείρηση οφείλει να

συνδράμει την αρχή κατά τη διάρκεια του ελέγχου. Σε περίπτωση άρνησής της δεν χορηγείται η άδεια λειτουργίας ή, αν αυτή έχει ήδη χορηγηθεί, ανακαλείται.

7. Η αρχή της παρ. 4 του παρόντος, είναι αρμόδια και για την παραλαβή και εξέταση καταγγελιών τρίτων, ιδιωτών ή σωματείων, σχετικά με παραβάσεις των διατάξεων του παρόντος άρθρου. Σε περίπτωση καταγγελίας η αρχή υποχρεούται σε άμεσο επιτόπιο έλεγχο το αργότερο εντός της επόμενης εργάσιμης ημέρας.

Άρθρο 14 - Εξαιρέσεις

Από τις απαγορεύσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 13 εξαιρούνται, οι νομίμως λειτουργούντες ζωολογικοί κήποι, τα ενυδρεία, τα καταστήματα πώλησης ζώων υπό την επιφύλαξη του άρθρου 5 παρ. 9 περ. ε, τα κέντρα περίθαλψης ειδών άγριας πανίδας, τα εκτροφεία θηραμάτων και οι εκθέσεις ανάπτυξης και προβολής του κτηνοτροφικού και γεωργικού τομέα, που διέπονται από ειδικές διατάξεις, υπό την προϋπόθεση ότι και στους παραπάνω χώρους δεν διεξάγονται παραστάσεις, κάθε είδους, με τη συμμετοχή κάθε είδους ζώου, πλην παραστάσεων ιππικής δεξιότητας και διεξαγωγής αθλημάτων ιππασίας, που περιλαμβάνουν την υπερπήδηση εμποδίων, την ιππική δεξιότητα και το ιππικό τρίαινο ή πλην εκθέσεων του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 10.

2. Οι διατάξεις του άρθρου 13 εφαρμόζονται με την επιφύλαξη του άρθρου 10, καθώς και των ειδικών διατάξεων, που αφορούν στα άλογα ιπποδρομιών και στις ιπποδρομίες.

Άρθρο 15 - Κακοποίηση των ζώων

1. Με την επιφύλαξη ειδικά προβλεπόμενων περιπτώσεων της ισχύουσας κοινοτικής και εθνικής νομοθεσίας, καθώς και της περίπτωσης β ii) της παρ. 4 του άρθρου 6, απαγορεύεται ο βασανισμός, η κακοποίηση, η κακή και βάνανυση μεταχείριση οποιουδήποτε είδους ζώου, καθώς και οποιαδήποτε πράξη βίας κατ' αυτού, η δηλητηρίαση, το κρέασμα, ο πνιγμός, το κάψιμο, η σύνθλιψη, ο ακρωτηριασμός, ο πυροβολισμός, ο εκούσιος τραυματισμός, το παστούρωμα και η

εγκατάλειψη. Η στείρωση του ζώου καθώς και κάθε άλλη κτηνιατρική πράξη με θεραπευτικό σκοπό ή η κοπή μικρού τμήματος του αυτιού γάτας μετά από επέμβαση στείρωσης από κτηνίατρο δεν θεωρείται ακρωτηριασμός.

2. Απαγορεύεται, εξαιρουμένων των περιπτώσεων κινηματογραφικών ταινιών και γενικότερα οπτικοακουστικού υλικού εκπαιδευτικού προσανατολισμού, η πώληση, εμπορία και παρουσίαση – διακίνηση μέσω διαδικτύου οποιουδήποτε οπτικοακουστικού υλικού, όπως βίντεο ή άλλου είδους κινηματογραφικού ή φωτογραφικού υλικού στα οποία απεικονίζεται οποιαδήποτε πράξη βίας εναντίον ζώου, καθώς και σεξουαλική συνεύρεση μεταξύ ζώων ή μεταξύ ζώου και ανθρώπου με σκοπό το κέρδος ή τη σεξουαλική ικανοποίηση ατόμων που παρακολουθούν ή συμμετέχουν σε αυτά. Στην ανωτέρω απαγόρευση συμπεριλαμβάνεται και η περίπτωση της μονομαχίας μεταξύ ζώων.

3. Σε περίπτωση τραυματισμού ζώου συντροφιάς σε τροχαίο ατύχημα, ο υπαίτιος της πράξης αυτής, υποχρεούται να ειδοποιήσει άμεσα τον οικείο Δήμο ή την Ελληνική Αστυνομία, προκειμένου να παρασχεθεί στο τραυματισμένο ζώο η απαραίτητη κτηνιατρική φροντίδα.

Άρθρο 16 - Κατάρτιση και εφαρμογή προγραμμάτων πρόληψης και καταπολέμησης ζωνόσων

1. Η πρόληψη και η αντιμετώπιση των νοσημάτων, που μεταδίδονται από τα ζώα στον άνθρωπο ή σε άλλα ζώα του ίδιου ή άλλου είδους, γίνεται με ειδικά προγράμματα, που καταρτίζονται από τη Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και εφαρμόζονται από τις κτηνιατρικές υπηρεσίες της τοπικής αυτοδιοίκησης.

2. Αν εκδηλωθεί κρούσμα λύσσας σε ζώο, η Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής μπορεί να λαμβάνει πρόσθετα μέτρα είτε σε συγκεκριμένη περιοχή της χώρας είτε σε όλη την Επικράτεια πέραν εκείνων, που προβλέπονται από τις διατάξεις των νόμων 1197/1981 και 2017/1992.

3. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται οι κτηνιατρικοί υγειονομικοί κανόνες και όροι, που αφορούν στην αποτροπή του κινδύνου εισβολής στη χώρα ή διαφυγής επιζωοτικών νοσημάτων.

Άρθρο 17- Αντιμετώπιση λεϊσμανίασης

1. Οι δεσποζόμενοι σκύλοι, στους οποίους έχει διαγνωστεί η νόσος της λεϊσμανίασης (*Leishmania spp*) από κτηνίατρο, και έχει επιβεβαιωθεί με εργαστηριακές εξετάσεις η μη αναστρέψιμη πορεία της, λαμβάνοντας υπόψη τους κανόνες υγείας και ευζωίας των ζώων, καθώς και τον δυνητικό κίνδυνο για τη δημόσια υγεία, από την ύπαρξη φλεβοτόμων – μεταδοτών της ως άνω νόσου, δύνανται να υπόκεινται σε ευθανασία, με τη συναίνεση του ιδιοκτήτη.

Σε περίπτωση που δεν εφαρμοστεί ευθανασία, μετά από γνωμάτευση του κτηνιάτρου και με την ευθύνη των ιδιοκτητών των δεσποζόμενων σκύλων, λαμβάνονται όλα τα υποστηρικτικά θεραπευτικά και προληπτικά μέτρα, λόγω του ότι η νόσος κατατάσσεται στα νοσήματα υποχρεωτικής δήλωσης, σύμφωνα με το π.δ. 41/2006 (Α 44) και καταγράφονται υποχρεωτικά στο βιβλίο των νοσημάτων υποχρεωτικής δήλωσης, που πρέπει να διατηρεί κάθε κτηνίατρος, ενώ ενημερώνεται και το ΕΜΖΣ σε ετήσια βάση.

2. Σε όλους τους αδέσποτους σκύλους, ανεξάρτητα με την κλινική εικόνα, επιβάλλεται ορολογική εξέταση για την ανίχνευση τίτλου αντισωμάτων κατά της *Leishmania spp*, κατά την πρώτη διαδικασία περισυλλογής τους και πριν από οποιαδήποτε άλλη ιατρική πράξη, όπως περίθαλψη ή στείρωση.

Εφόσον το αποτέλεσμα είναι θετικό, αν, μετά από γνωμάτευση κτηνιάτρου, η κλινική εικόνα και οι αιματολογικές και παρασιτολογικές εξετάσεις επιτρέπουν τη θεραπεία, οι σκύλοι επιβάλλεται να κρατούνται σε περιφραγμένο χώρο καθόλη τη διάρκεια της θεραπείας. Η θεραπεία ορίζεται από τον κτηνίατρο, σύμφωνα με τα προτεινόμενα θεραπευτικά πρωτόκολλα, με τη χρησιμοποίηση εγκεκριμένων φαρμακευτικών σκευασμάτων από τον Εθνικό Οργανισμό Φαρμάκων ή τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Φαρμάκων.

Με ευθύνη των φιλοζωικών οργανώσεων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ή σωματείων ή των Δήμων, ανάλογα με το αν οι σκύλοι βρίσκονται σε καταφύγια ζώων ή είναι ελεύθεροι, γίνεται αυστηρή καταγραφή των ζώων που είναι υπό θεραπεία, τηρούνται όλα τα παραστατικά των εξετάσεων και αναλαμβάνεται η ευθύνη της πλήρους θεραπείας και λήψης των κατάλληλων προληπτικών μέτρων για την προστασία της Δημόσιας Υγείας.

Εάν οι σκύλοι δοθούν σε αναδόχους επιβάλλεται η υποχρεωτική γραπτή ενημέρωση του αναδόχου για τον τίτλο αντισωμάτων και εν συνεχεία ο ανάδοχος υποχρεούται να αναλάβει γραπτώς την ευθύνη της ενδεδειγμένης θεραπείας με παράλληλο έλεγχο από τη φιλοζωική ένωση ή σωματείο ή το Δήμο.

Κάθε εξάμηνο επιβάλλεται να γίνεται κτηνιατρική εξέταση και ανίχνευση τίτλου αντισωμάτων κατά της *Leishmania spp* για την αξιολόγηση της πορείας του νοσήματος, με τήρηση όλων των παραστατικών των εργαστηριακών εξετάσεων.

Σε κάθε περίπτωση όλα τα ανωτέρω αποδεικτικά έγγραφα πρέπει να είναι στη διάθεση των Διευθύνσεων Κτηνιατρικής των Περιφερειών της Χώρας για έλεγχο.

Άρθρο 18 - Εκπαίδευση, επιμόρφωση, προαγωγή φιλοζωίας

1. Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών, του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων σε συνεργασία με άλλους φορείς μεριμνούν: α) για την οργάνωση επιμορφωτικών σεμιναρίων και την προβολή από τα μέσα μαζικής επικοινωνίας, προγραμμάτων πληροφόρησης και εκπαίδευσης των ατόμων, που είναι ιδιοκτήτες ζώων συντροφιάς και των ατόμων, που ασχολούνται με την εκτροφή, εκπαίδευση, εμπόριο και φύλαξη των ζώων αυτών, καθώς και για την ενημέρωση τοπικών κοινωνιών και ομάδων σχετικά με το περιεχόμενο των διατάξεων που αφορούν στην προστασία των ζώων, β) για την προώθηση, ευαισθητοποίηση και ανάπτυξη της ιδέας της φιλοζωίας σε νηπιαγωγεία και σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με εκδηλώσεις, ομιλίες, προβολές, σεμινάρια αντιμετώπισης και χειρισμού αδέσποτων ζώων και άλλα κατάλληλα εκπαιδευτικά προγράμματα.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εσωτερικών, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Παιδείας και Θρησκευμάτων μπορεί να χρηματοδοτούνται οι δραστηριότητες, που αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους και να καθορίζονται οι όροι και προϋποθέσεις για τη χρηματοδότηση αυτή.

Άρθρο 19 - Συμπληρωματικές διατάξεις προστασίας των ζώων

1. Με εντολή του αρμόδιου εισαγγελέα αφαιρείται προσωρινά ή οριστικά το ζώο συντροφιάς ή ζώο άλλης κατηγορίας από την κατοχή του παραβάτη των διατάξεων του άρθρου 4 παράγραφος 1 περιπτώσεις α', β', γ' και δ' και του άρθρου 15 και το ζώο παραδίδεται στο καταφύγιο αδέσποτων ζώων του αρμόδιου Δήμου ή σε ενδιαφερόμενο φιλοζωικό Σωματείο ή οργάνωση μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ή σε ανάδοχο. Αν η μεταχείριση του ζώου είναι ιδιαίτερα σκληρή και βάνανυση και προκάλεσε ιδιαίτερο πόνο ή φόβο στο ζώο, η αφαίρεση είναι οριστική. Ο εισαγγελέας μπορεί επίσης με διάταξή του να απαγορεύσει την απόκτηση άλλου ζώου από τον παραβάτη.

2. Ο αρμόδιος Εισαγγελέας, όταν επιλαμβάνεται δημοσιεύματος ή καταγγελίας, μπορεί, με επιτόπια αυτοψία, να διαπιστώσει τις συνθήκες, που επικρατούν σε οποιοδήποτε καταφύγιο αδέσποτων ζώων συντροφιάς ή εκτροφείο, και αν αυτές δεν είναι σύμφωνες με τους κανόνες ευζωίας του άρθρου 1 παρ β), τα οριζόμενα στα άρθρα 6 και 22 του παρόντος, καθώς και στις ειδικές διατάξεις, που διέπουν τη λειτουργία τους, με προσωρινή διάταξη του, να καθορίσει τα μέτρα που πρέπει να λάβει ο ιδιοκτήτης του καταφυγίου ή εκτροφείου και το χρονικό διάστημα εντός του οποίου πρέπει να συμμορφωθεί.

Άρθρο 20 - Ποινικές κυρώσεις

1. Η παράνομη εμπορία ζώων συντροφιάς κατά τους όρους του παρόντος νόμου, (άρθρο 5, παρ. 1,2,3 και άρθρο 9 παρ. 1) τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ έως δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ.

2. Οι παραβάτες των διατάξεων των περιπτώσεων δ και στ της παραγράφου 1 του άρθρου 4, των περιπτώσεων γ` και δ` της παραγράφου 9 του άρθρου 5, της παραγράφου 4 του άρθρου 10, καθώς και των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 15 τιμωρούνται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή από πέντε χιλιάδες (5.000) έως δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ.

3. Οι παραβάτες των διατάξεων του άρθρου 13 τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι δύο έτη και με χρηματική ποινή από πέντε χιλιάδες (5.000) έως δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ.

4. Οι παραβάτες της διάταξης της παρ. 4 του άρθρου 4 καθώς και η κλοπή οποιουδήποτε ζώου συντροφιάς τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών και χρηματική ποινή μέχρι τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ, ενώ η κλοπή κυνηγετικού σκύλου ή σκύλου βοήθειας τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ένα έτος και χρηματική ποινή από πέντε χιλιάδες (5.000) μέχρι οκτώ χιλιάδες (8.000) ευρώ.

4.α. Οι παραβάτες των διατάξεων των άρθρων 3, 4, 7, 9,10 και 11 του ν. 2017/1992 (Α 31) τιμωρούνται με τις ποινές που προβλέπονται στην παράγραφο 2.

5. Στις περιπτώσεις των προηγούμενων παραγράφων η έκθεση βεβαίωσης της παράβασης, που συντάσσεται από αρμόδια Αρχή διαβιβάζεται αυθημερόν στον αρμόδιο Δήμο για την επιβολή των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων και προστίμων.

6. Σε περίπτωση υποτροπής οι χρηματικές ποινές, που προβλέπονται στις παραγράφους 1, 2 και 3 διπλασιάζονται.

7. Στις περιπτώσεις εγκλημάτων του παρόντος νόμου, ως πολιτικώς ενάγων μπορεί να παρίσταται αυτοτελώς και κάθε φιλοζωικό σωματείο που δραστηριοποιείται σε τοπικό ή εθνικό επίπεδο, ανεξάρτητα αν έχει υποστεί περιουσιακή ζημία, προς υποστήριξη της κατηγορίας και μόνο. Η σχετική δήλωση μπορεί να γίνει τόσο κατά την προδικασία όσο και στο ακροατήριο, σύμφωνα με το άρθρο 84 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Άρθρο 21 - Διοικητικές κυρώσεις και πρόστιμα

Οι διοικητικές κυρώσεις και τα πρόστιμα, που επιβάλλονται για παραβάσεις των διατάξεων του παρόντος νόμου αναγράφονται στον Πίνακα που ακολουθεί.

α/α	ΠΑΡΑΒΑΣΗ	ΔΙΑΤΑΞΗ	ΠΡΟΣΤΙΜΟ
1	Μη εφαρμογή από τον ιδιοκτήτη, τον κάτοχο ή τον υπεύθυνο των ζώων, των κανόνων προστασίας και καλής μεταχείρισής τους και μη τήρηση, από μέρους τους, των ειδικών απαιτήσεων της περ. β του άρθρου 1, ώστε να εξασφαλίζεται η ευζωία και ο σεβασμός της ύπαρξής τους.	Άρθρο 1 περ.β	1000 ευρώ
2	Διατήρηση ως ζώου συντροφιάς άγριου ζώου ή ζώου υπό εξαφάνιση	Άρθρο 1 περ. γ	300 ευρώ
3	Παράλειψη σήμανσης και καταχώρισης των εκτρεφόμενων, αναπαραγόμενων ή προς πώληση σκύλων και γατών, καθώς και των αλλαγών των στοιχείων τους και των στοιχείων θηλυκού γονέα	Άρθρο 3 παρ. 2 ^α εδ. β	3.000 ευρώ
4	Παράλειψη από κτηνίατρο πλήρους και ακριβούς ενημέρωσης του ΕΜΖΣ και εξέταση δεσποζόμενου μη σημασμένου ζώου πλην περιπτώσεων σοβαρής ασθένειας του ζώου ή σοβαρού τραυματισμού	Άρθρο 3 παρ 5	300 ευρώ
5	Αναληθής καταχώρηση κτηνιάτρου περί στείρωσης του ζώου συντροφιάς στο ΕΜΖΣ	Άρθρο 3 παρ 5	10.000 ευρώ
6	Παράλειψη εμπρόθεσμης σήμανσης και καταγραφής σκύλου ή γάτας ή δήλωσης της απώλειας του ζώου συντροφιάς ή καταχώρισης ή μεταβολής όλων των απαιτούμενων στοιχείων που αφορούν τον ιδιοκτήτη ή το ζώο συντροφιάς στο ΕΜΖΣ.	Άρθρο 3 παρ. 12 και Άρθρο 4 παρ.1 περ β) και περ γ)	300 ευρώ
7	Παράλειψη στείρωσης	Άρθρο 4 παρ. 1 περ. α	1000 ευρώ
8	Παράλειψη τήρησης των κανόνων ευζωίας του ζώου συντροφιάς ή της κτηνιατρικής εξέτασης του ζώου, καθώς και ακρωτηριασμός του ζώου, εκτός αν συντρέχει ιατρικός λόγος	Άρθρο 4 παρ. 1 περ. δ) και θ)	1000 ευρώ
9	Μη κατοχή ενημερωμένου διαβατηρίου σε περίπτωση ταξιδιού στο εξωτερικό ή σε κάθε αλλαγή του ιδιοκτήτη ή του προσωρινού του κατόχου.	Άρθρο 4 παρ. 1 περ. ε)	300 ευρώ
10	Απουσία εν ισχύ αντιλυσσικού εμβολιασμού ή παράλειψη άμεσου	Άρθρο 4 παρ. 1 περ.	100 ευρώ

	καθαρισμού του περιβάλλοντος από τα περιττώματα του ζώου.	δ, και ζ)	
11	Παράλειψη τήρησης των κανόνων για τον ασφαλή περίπατο του σκύλου ή πρόκληση ζημιάς από σκύλο ή παράλειψη λήψης μέτρων πρόληψης της εξόδου του σκύλου από την ιδιοκτησία του κυρίου/κατόχου/συνοδού/φύλακα. Διατήρηση γάτας σε κλουβί.	Άρθρο 4 παρ. 2, 3 και 4	300 ευρώ
12	Αφαίρεση του ηλεκτρονικού μέσου της σήμανσης από ζώο συντροφιάς, χωρίς να συντρέχει ιατρικός λόγος	Άρθρο 4 παρ. 5	3000 ευρώ και αφαίρεση άδειας επαγγέλματος του κτηνιάτρου για 2 έτη
13	Μη κατοχή ενημερωμένου διαβατηρίου του κυνηγετικού σκύλου σε οποιαδήποτε μετακίνηση του ζώου.	Άρθρο 4 παρ. 6	500 ευρώ
14	Παράλειψη τήρησης ενημερωμένου ηλεκτρονικού βιβλιαρίου υγείας ή διαβατηρίου ζώων συντροφιάς που προορίζονται για εκτροφή ή αναπαραγωγή ή πώληση για εμπορικό σκοπό	Άρθρο 5 παρ. 2	1000 ευρώ για το πρώτο ζώο προσαυξανόμενο κατά 10% για κάθε επόμενο
15	Εκτροφή, αναπαραγωγή ή πώληση χωρίς άδεια εκτροφής από την Επιτροπή του άρθρου 2 παρ. 7 του παρόντος.	Άρθρο 5 παρ. 3	3.000 ευρώ
16	Παράλειψη τήρησης μητρώων για κάθε θηλυκό ζώο αναπαραγωγής από ερασιτέχνη εκτροφέα	Άρθρο 5 παρ. 4	1.000 ευρώ για το πρώτο ζώο προσαυξανόμενο κατά 10% για κάθε επόμενο
17	Γονιμοποίηση θηλυκών σκύλων αναπαραγωγής πριν από το δεύτερο οιστρικό κύκλο και πάντως πριν από την παρέλευση εννέα μηνών από τον τελευταίο τοκετό.	Άρθρο 5 παρ. 5	2.000 Ευρώ για το πρώτο ζώο προσαυξανόμενο κατά 10% για κάθε επόμενο
18	Αναπαραγωγή μετά το 9 ^ο έτος της ηλικίας του ζώου, καθώς και αναπαραγωγή του ίδιου ζώου περισσότερες από 6 φορές σε όλη τη ζωή του.	Άρθρο 5 παρ. 6	2.000 Ευρώ για το πρώτο ζώο προσαυξανόμενο κατά 10% για

			κάθε επόμενο
19	Αναπαραγωγή ζώων συντροφιάς που τα ανατομικά και φυσιολογικά χαρακτηριστικά ή τα χαρακτηριστικά της συμπεριφοράς τους μπορεί, ανάλογα με το είδος και τη φυλή, να αποδειχθούν βλαβερά για την υγεία και ευζωία του θηλυκού αναπαραγωγικού ζώου συντροφιάς και των απογόνων του.	Άρθρο 5 παρ. 7	3.000 Ευρώ για το πρώτο ζώο προσαυξανόμενο κατά 10% για κάθε επόμενο
20	Αναπαραγωγή γεννητόρων που έχουν πρώτου βαθμού συγγένεια.	Άρθρο 5 παρ. 8	1.000 Ευρώ για το πρώτο ζώο προσαυξανόμενο κατά 10% για κάθε επόμενο
21	Πώληση ζώου συντροφιάς με ηλικία μικρότερη των 8 εβδομάδων και πώληση σκύλων και γατών σε υπαίθριους δημόσιους χώρους, συμπεριλαμβανομένων των υπαίθριων αγορών, καθώς και από καταστήματα πώλησης ειδών ζώων συντροφιάς (pet shops)	Άρθρο 5 παρ. 9 περ. α), β) και ε)	4.000 Ευρώ ανά ζώο που πωλείται
22	Εισαγωγή και εμπορία ακρωτηριασμένων σκύλων.	Άρθρο 5 παρ. 9 περ. γ)	2.000 Ευρώ ανά ζώο
23	Αναπαραγωγή ακρωτηριασμένων ζώων	Άρθρο 5 παρ. 9 περ. δ)	1.000 Ευρώ ανά ζώο
24	Δημοσίευση ή/και τοιχοκόλληση αγγελίας για ζευγάρωμα ή για ζώα συντροφιάς προς υιοθεσία ή δωρεάν παραχώρηση ή πώληση σε έντυπο, φυλλάδιο ή ιστοσελίδα χωρίς αναφορά του αριθμού ηλεκτρονικής σήμανσής τους και του αριθμού έγκρισης του επαγγελματία ή άδειας του ερασιτέχνη εκτροφέα αντίστοιχα ή του ιδιοκτήτη που θέλει να αναπαράξει το ζώο του μία φορά	Άρθρο 5 παρ. 10 και 11	1000 ευρώ
25	Είσοδος στην ελληνική επικράτεια ζώου συντροφιάς που δεν έχει	Άρθρο 5 παρ. 12	300 ευρώ

	ηλεκτρονική σήμανση.		
26	Μετακίνηση ή μεταφορά έως 5 ζώων συντροφιάς κατά παράβαση των αντίστοιχων διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 9	Άρθρο 9 παρ.1	500 ευρώ
27	Μετακίνηση ή μεταφορά άνω των 5 ζώων συντροφιάς κατά παράβαση των αντίστοιχων διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 9	Άρθρο 9 παρ. 1	1.000 Ευρώ
28	Μεταφορά ζώου συντροφιάς σε μέσο μαζικής μεταφοράς χωρίς τήρηση των οριζόμενων στο άρθρο 9 παρ.2.	Άρθρο 9 παρ. 2	300 Ευρώ ανά ζώο
29	Ανυπαρξία ειδικών κλουβιών σε επιβατικά πλοία για τη μεταφορά μεγάλων ζώων συντροφιάς.	Άρθρο 9 παρ. 3	5.000 Ευρώ
30	Μεταφορά ζώων συντροφιάς: (α) στον χώρο αποσκευών σε λεωφορεία των ΚΤΕΛ, τουριστικών και άλλων λεωφορείων, (β) σε κλούβες τοποθετημένες πίσω από τον πίσω προφυλακτήρα του οχήματος.	Άρθρο 9 παρ.5	1.000 Ευρώ
31	Διοργάνωση έκθεσης με ζώα συντροφιάς χωρίς άδεια.	Άρθρο 10 παρ. 1	5.000 ευρώ ανά ημέρα εκδήλωσης
32	Πρόκληση φόβου ή πόνου σε ζώο συντροφιάς κατά τη διάρκεια εκδήλωσης ή παράλειψη άμεσης επίβλεψης ζώου συντροφιάς κατά τη διάρκεια εκδήλωσης ή παράλειψη χρήσης φίμωτρου ή απομάκρυνσης από εκδήλωση ζώου συντροφιάς που εκδηλώνει επιθετική συμπεριφορά.	Άρθρο 10 παρ. 2	1.000 ευρώ ανά ζώο
33	α) Παράλειψη σήμανσης και καταγραφής ζώου συντροφιάς που συμμετέχει σε έκθεση ή β) προσκόμιση ακρωτηριασμένου ζώου για συμμετοχή του σε έκθεση και αποδοχή του από τον υπεύθυνο που την διοργανώνει.	Άρθρο 10 παρ. 3 και 4	1.000 Ευρώ ανά ζώο
34	Παράλειψη κατοχής εκτυπωμένου και υπογεγραμμένου από τον κτηνίατρο αντιγράφου του ηλεκτρονικού βιβλιαρίου ή ενημερωμένου διαβατηρίου ζώου συντροφιάς που συμμετέχει σε έκθεση.	Άρθρο 10 παρ.3	1.000 ευρώ για το πρώτο ζώο προσαυξανόμενο κατά 10% για κάθε επόμενο
35	α) Παράλειψη τήρησης των κανόνων ευζωίας, των υγειονομικών διατάξεων και των αστυνομικών διατάξεων περί	Άρθρο 11 παρ. 1 και 2	500 ευρώ ανά ζώο

	κοινής ησυχίας για ζώα συντροφιάς που διατηρούνται σε μονοκατοικίες και διαμερίσματα, β) Διατήρηση περισσότερων από 3 ζώων συντροφιάς σε διαμέρισμα πολυκατοικίας, όπου ο κανονισμός απαγορεύει τη διατήρηση ζώων συντροφιάς.		
36	Διατήρηση και παραμονή ζώου σε κοινόχρηστο χώρο ή σε κήπο πολυκατοικίας.	Άρθρο 11 παρ. 3	500 ευρώ ανά ζώο
37	Παράλειψη λήψης κατάλληλων μέτρων για την αποτροπή πρόσβασης των αδέσποτων σε απορρίμματα από τους υπευθύνους του άρθρου 12.	Άρθρο 12	1000 Ευρώ
38	Διατήρηση ζώου σε τσίρκο ή θίασο εφόσον χρησιμοποιείται με οποιοδήποτε τρόπο ή για οποιοδήποτε σκοπό στο πρόγραμμα του, πραγματοποιεί παράσταση ή παρελαύνει ή εμφανίζεται σε κοινό.	Άρθρο 13 παρ.1	30.000 Ευρώ για κάθε ζώο που διατηρείται
39	Διατήρηση ζώου σε επιχείρηση του άρθρου 13 παρ.2 εφόσον χρησιμοποιείται με οποιοδήποτε τρόπο ή για οποιοδήποτε σκοπό στο πρόγραμμά της.	Άρθρο 13 παρ.2	20.000 Ευρώ για κάθε ζώο που διατηρείται
40	Χρησιμοποίηση ζώου σε υπαίθρια δημόσια έκθεση με σκοπό την αποκόμιση οικονομικού οφέλους ή στο πλαίσιο τήρησης λαϊκών ή τοπικών παραδόσεων.	Άρθρο 13 παρ.2α	10.000 Ευρώ για κάθε χρησιμοποιούμενο ζώο
41	Εκτροφή, εκπαίδευση και χρησιμοποίηση ζώου σε οποιοδήποτε είδος μονομαχίας.	Άρθρο 13 παρ. 3 εδάφιο πρώτο	20.000 ευρώ για κάθε ζώο
42	Εκτροφή ή/και χρησιμοποίηση σκύλου ή γάτας ή ιπποειδούς για παραγωγή γούνας, δέρματος, κρέατος ή για την παρασκευή φαρμακευτικών ή άλλων ουσιών.	Άρθρο 13 παρ. 3 εδάφιο δεύτερο	50.000 ευρώ για κάθε ζώο
43	Βασανισμός, κακοποίηση, κακή και βάνανυση μεταχείριση οποιουδήποτε είδους ζώου, καθώς και οποιαδήποτε	Άρθρο 15 παρ. 1 και 2	50.000 ευρώ για κάθε ζώο και για κάθε περιστατικό

	πράξη βίας κατ' αυτού, δηλητηρίαση, κρέμασμα, πνιγμός, κάψιμο, σύνθλιψη, ακρωτηριασμός, πυροβολισμός, εκούσιος τραυματισμός και εγκατάλειψη, καθώς και πώληση, εμπορία και παρουσίαση-διακίνηση μέσω Διαδικτύου οποιουδήποτε οπτικοακουστικού υλικού, στο οποίο απεικονίζεται κάθε είδους σεξουαλική συνεύρεση με ζώα καθώς και οποιαδήποτε πράξη βίας ή θανάτωση μικρών ζώων με σκοπό το κέρδος και τη σεξουαλική ικανοποίηση ατόμων που παρακολουθούν ή συμμετέχουν σε αυτά.		
44	Εγκατάλειψη τραυματισμένου ζώου μετά από τροχαίο ατύχημα.	Άρθρο 15 παρ. 3	500 ευρώ
45	Η καθιονδδήποτε τρόπο άρνηση ή παρακώλυση του ελέγχου που πραγματοποιούν τα αρμόδια όργανα βεβαίωσης των παραβάσεων κατά την άσκηση των καθηκόντων ελέγχου καθώς και η μη παροχή ή η παροχή ψευδών, ελλιπών ή/και ανακριβών πληροφοριών και στοιχείων.		500 ευρώ

Τα ανωτέρω πρόστιμα αποτελούν έσοδο των δήμων στην περιφέρεια των οποίων διαπιστώνεται η παράβαση.

2α. Στην περίπτωση της παραγράφου 1 του άρθρου 11, υποτροπή θεωρείται η μη συμμόρφωση εντός 10 ημερών από τη βεβαίωση της παράβασης.

β. Σε περίπτωση υποτροπής τα πιο πάνω πρόστιμα διπλασιάζονται κάθε φορά ενώ από τους παραβάτες των άρθρων 5, 10 και 13 αφαιρείται και η άδεια λειτουργίας για διάστημα από ένα μήνα έως ένα έτος.

3. Αρμόδια όργανα βεβαίωσης των παραβάσεων του παρόντος νόμου είναι τα αναφερόμενα στην παρ. 5 του άρθρου 2.

4. Κατά τη διαπίστωση της παράβασης αυτή βεβαιώνεται επί τόπου. Επί της πράξης βεβαίωσης της παράβασης αναγράφονται υποχρεωτικώς: α) η αρμόδια αρχή και η προθεσμία προσφυγής σε αυτή, σύμφωνα με την παράγραφο 5, β) η παράβαση και το άρθρο του νόμου στο οποίο αναφέρεται αυτή, γ) το ύψος του προστίμου, όπως

αυτά αποτυπώνονται στον πίνακα του παρόντος άρθρου. Η πράξη βεβαίωσης της παράβασης επιδίδεται στον παραβάτη και αντίγραφο της βεβαίωσης παράβασης αποστέλλεται άμεσα στην αρμόδια, σύμφωνα με την παράγραφο 6, αρχή.

5. Αντιρρήσεις για την βεβαιωθείσα παράβαση γίνονται προς το όργανο που την βεβαίωσε εντός 5 ημερών. Η απόφαση, με την οποία εξετάζονται οι αντιρρήσεις, πρέπει να είναι πλήρως αιτιολογημένη, με αναφορά στα συγκεκριμένα περιστατικά και στοιχεία.

6. Αν δεν προβληθούν αντιρρήσεις ή αν απορριφθούν, εκδίδεται απόφαση επιβολής του προστίμου από τον προϊστάμενο της κτηνιατρικής υπηρεσίας ή, όπου αυτή δεν υπάρχει, από τον προϊστάμενο του γραφείου γεωργικής ανάπτυξης του δήμου, στα όρια του οποίου τελέστηκε η παράβαση και αν αυτή δεν υφίσταται, στον προϊστάμενο της Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της οικείας περιφερειακής ενότητας. Αντίγραφο της απόφασης επιβολής προστίμου αποστέλλεται στον οικείο δήμο, προκειμένου να επιδιωχθεί η είσπραξή του. Το πρόστιμο καταβάλλεται μειωμένο κατά το μισό, μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την κοινοποίηση της απόφασης επιβολής προστίμου στον παραβάτη. Αν παρέλθει άπρακτη η ανωτέρω προθεσμία, το πρόστιμο βεβαιώνεται ολόκληρο από την ταμειακή υπηρεσία του Δήμου, προκειμένου να επιδιωχθεί η είσπραξή του, σύμφωνα με τις διατάξεις της Κ.Ε.Δ.Ε.

7. Ειδικά για την παράβαση του άρθρου 4 παρ.1 περ. α) περί παράλειψης στείρωσης, το πρόστιμο επιβάλλεται από τον Δήμο, βεβαιώνεται στη Φορολογική Διοίκηση και εισπράττεται κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν.δ. 356/1974 (Α'90)).

8. Τα έσοδα από τα πρόστιμα του παρόντος νόμου εγγράφονται με τρόπο διακριτό στον προϋπολογισμό του δήμου και διατίθενται αποκλειστικά για τη βελτίωση των δημοτικών καταφυγίων και κτηνιατρείων, την ίδρυση νέων και για την αντιμετώπιση των δαπανών που προκύπτουν από την εφαρμογή του νόμου αυτού.

9. Σε περίπτωση διαρκούς παράβασης, αρμόδια υπηρεσία, που τη βεβαιώνει, ορίζει εύλογο χρόνο για την άρση της και αν ο παραβάτης δεν συμμορφωθεί επιβάλλει νέο πρόστιμο μετά από κάθε νέα βεβαίωση της παράβασης.

10. Με κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εσωτερικών, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται τα ειδικότερα

θέματα που αφορούν στον τρόπο και διαδικασία είσπραξης, διάθεσης και αναπροσαρμογής των προστίμων και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Άρθρο 22 - Καταφύγια

1. Καταφύγια δύνανται να ιδρύουν και να λειτουργούν, εκτός από τους Δήμους ή Συνδέσμους Δήμων ή Αναπτυξιακούς Οργανισμούς Δήμων του άρθρου 2 του ν. 4674/2020 και τα φιλοζωικά Σωματεία και Οργανώσεις μη Κερδοσκοπικού Χαρακτήρα ή και άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 του άρθρου 6, η δυνατότητα αυτή δεν αναιρεί την υποχρέωση του Δήμου για ίδρυση και λειτουργία καταφυγίου. Προϋπόθεση για τη νόμιμη λειτουργία του καταφυγίου είναι η καταχώρισή του στο Μητρώο Καταφυγίων του ΕΜΖΣ και η καθημερινή παρουσία προσωπικού τουλάχιστον για 14 ώρες. Η ίδρυση, λειτουργία και ο έλεγχος λειτουργίας – κυρώσεις των καταφυγίων αδέσποτων ζώων συντροφιάς διέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις για τα ενδιαιτήματα ζώων του ν. 604/1977, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 2 του ν.4711/2020 και του π.δ. 463/1978.

2. Όλα τα καταφύγια:

α. τηρούν κατ' ελάχιστο τις προβλεπόμενες υποχρεώσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2035/2019 της Επιτροπής της 28ης Ιουνίου 2019 για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 429/2016 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2016, σχετικά με τις μεταδοτικές νόσους των ζώων και για την τροποποίηση και την κατάργηση ορισμένων πράξεων στον τομέα της υγείας των ζώων («νόμος για την υγεία των ζώων»)

β. είναι υποχρεωμένα να διατηρούν ιστοσελίδα, στην οποία θα είναι καταχωρημένα όλα τα ζώα που είναι ηλεκτρονικά σημασμένα στο καταφύγιο. Τα ζώα πρέπει να καταχωρούνται στην ιστοσελίδα εντός 48 ωρών από την είσοδό τους στο καταφύγιο ανεξαρτήτως αν έχουν ακόμα ηλεκτρονικά σημασθεί ή όχι. Η ιστοσελίδα πρέπει να περιέχει για κάθε ζώο κατ' ελάχιστο φωτογραφία του ζώου, τον αριθμό ηλεκτρονικής σήμανσης (όταν αυτός είναι διαθέσιμος) την ημερομηνία εισαγωγής στο καταφύγιο και τον σύνδεσμο που θα παραπέμπει στην Πλατφόρμα Υιοθεσίας του άρθρου 8 του παρόντος. Ζώα τα οποία έχουν υιοθετηθεί, μεταφερθεί σε άλλες

δομές φιλοξενίας ή έχουν αποβιώσει, παραμένουν στην ιστοσελίδα για ένα έτος τουλάχιστον με την αντίστοιχη σημείωση του λόγου για τον οποίο το ζώο δεν βρίσκεται πλέον στο καταφύγιο. Ο σύνδεσμος της ιστοσελίδας πρέπει να κοινοποιείται στον οικείο Δήμο και στο Μητρώο Καταφυγίων του ΕΜΣΖ. Στην ιστοσελίδα του κάθε καταφυγίου πρέπει να παρέχονται και πληροφορίες για την υιοθεσία των ζώων.

Στην ιστοσελίδα του κάθε καταφυγίου πρέπει να αναγράφεται ο κτηνίατρος (ή κτηνίατροι) που παρακολουθούν τα ζώα του καταφυγίου.

γ. Ορίζουν ώρες επισκέψεων κάθε εβδομάδα (τουλάχιστον τρεις ώρες ανά εβδομάδα μεταξύ ανατολής και δύσης του ήλιου, εκ των οποίων η μία εντός Σαββατοκύριακου). Οι ώρες αυτές πρέπει να αναρτώνται στην ιστοσελίδα του καταφυγίου. Εκτός αν συντρέχουν ιατρικοί λόγοι, οι επισκέπτες πρέπει να μπορούν να δουν κάθε ζώο που είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα του καταφυγίου. Το καταφύγιο μπορεί να θέτει λογικούς κανόνες για την ασφάλεια των ζώων και των επισκεπτών. Οι επισκέπτες μπορούν να φωτογραφίζουν/ κινηματογραφούν τα ζώα και τις εγκαταστάσεις του καταφυγίου.

3. Επιτρέπεται η εγκατάσταση και λειτουργία καταφυγίων αδέσποτων ζώων συντροφιάς σε δασικές εκτάσεις και δημόσιες χορτολιβαδικές και βραχώδεις εκτάσεις των περ. α και β της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 998/1979, εφόσον απέχουν έως 5 χιλιόμετρα από το άκρο οικισμού και στις οποίες θα υπάρχει ευχερής οδική πρόσβαση.

4. Με Κοινή Απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας ρυθμίζονται οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις άδειας και λειτουργίας καταφυγίων αδέσποτων ζώων συντροφιάς, ο έλεγχος της τήρησης των κανόνων λειτουργίας τους και κάθε άλλο ειδικό τεχνικό ζήτημα.

23 - Ίδρυση και λειτουργία περιφραγμένων πάρκων σκύλων

1. Κάθε Δήμος δύναται να κατασκευάζει και να λειτουργεί περιφραγμένα πάρκα σκύλων για την εξασφάλιση χώρου άσκησης τους.

2. Εντός των πάρκων σκύλων επιτρέπεται τα ζώα να περιφέρονται χωρίς λουρί.
3. Οι ιδιοκτήτες ή κάτοχοι ή φύλακες ή συνοδοί οφείλουν να παραμένουν εντός των περιφραγμένων πάρκων σκύλων κατά τη διάρκεια της παραμονής των σκύλων τους σε αυτά.
4. Τα περιφραγμένα πάρκα σκύλων πρέπει να διαθέτουν ικανή περίφραξη και διπλές πόρτες εισόδου/εξόδου, ώστε να εμποδίζεται η έξοδός τους χωρίς επίβλεψη κατά την διάρκεια της άσκησής τους.
5. Οι Δήμοι οφείλουν να ορίζουν ρητά τους κανόνες και τα ωράρια λειτουργίας των πάρκων, τον διαχωρισμό μικρόσωμων και μεγαλόσωμων σκύλων για την είσοδο στα πάρκα, τον μέγιστο αριθμό σκύλων ανά συνοδό και κάθε άλλη αναγκαία ρύθμιση για την ομαλή λειτουργία των περιφραγμένων πάρκων σκύλων.

Άρθρο 24 – Υπηρεσίας

1. Οι σκύλοι όταν είναι ζώα υπηρεσίας, όπως ορίζονται στην παράγραφο (ι) του άρθρου 1, μπορούν να εισέρχονται όπου επιτρέπεται η είσοδος των ατόμων τα οποία συνοδεύουν, συμπεριλαμβανομένων εστιατορίων, ξενοδοχείων, νοσοκομείων, σχολείων, δημόσιων υπηρεσιών, αθλητικών εγκαταστάσεων και εκκλησιών. Το άτομο το οποίο δέχεται τις υπηρεσίες του σκύλου, πρέπει να φέρει τα απαραίτητα πιστοποιητικά που αποδεικνύουν ότι ο σκύλος είναι ζώο υπηρεσίας και να τα επιδεικνύει εφόσον του ζητηθεί από τους υπευθύνους των χώρων στους οποίους δεν επιτρέπεται η είσοδος σε ζώα συντροφιάς εάν αυτά δεν είναι ζώα υπηρεσίας.
2. Επιτρέπεται η αξιοποίηση ζώων υπηρεσίας σε νοσοκομεία, κέντρα απεξάρτησης και γηροκομεία για θεραπευτικούς σκοπούς. Με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Υγείας, Εσωτερικών και τυχόν συναρμόδιων υπουργείων ρυθμίζεται κάθε λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.

Άρθρο 25 - Περισυλλογή, ταφή και αποτέφρωση νεκρών ζώων συντροφιάς

1. Οι υπηρεσίες, που σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις είναι αρμόδιες για την καθαριότητα των οδών του εθνικού, επαρχιακού και αστικού δικτύου, έχουν άμεση

υποχρέωση να απομακρύνουν από τις οδούς και τα πεζοδρόμια τα νεκρά ζώα και να μεριμνούν για την αποτέφρωση ή την υγειονομική ταφή τους, σύμφωνα με τις εθνικές και κοινοτικές διατάξεις.

2. Ειδικά για τους παραχωρισιούχους των Εθνικών Οδών είναι απαραίτητη η σύναψη συμβάσεων με πιστοποιημένους για πρόσβαση στο ΕΜΖΣ κτηνιάτρους, για τη φροντίδα και περίθαλψη τραυματισμένων ζώων που βρίσκονται εντός των ορίων παραχώρησης. Κάθε σύμβαση με κτηνίατρο πρέπει να καλύπτει το πολύ έως πενήντα (50) χιλιόμετρα οδού παραχώρησης. Οι συμβεβλημένοι κτηνίατροι των ανωτέρω συμβάσεων οφείλουν να ενημερώνουν τον οικείο Δήμο για τα αδέσποτα τραυματισμένα ζώα που περισυνέλλεξαν, καθώς και τις κτηνιατρικές πράξεις που διενήργησαν προκειμένου, με μέριμνα του Δήμου, να ενταχθούν αυτά στο πρόγραμμα διαχείρισης αδέσποτων ζώων του άρθρου 6.

3. Η διάθεση των νεκρών ζώων συντροφιάς, όπως αποτέφρωση και υγειονομική ταφή, πραγματοποιείται σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική και ενωσιακή νομοθεσία.

4. Αποτεφρωτήρια και κοιμητήρια ζώων συντροφιάς ιδρύονται και λειτουργούν από Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Συνδέσμους αυτών, καθώς και από ιδιώτες. Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης μπορούν, επίσης, να συμβάλλονται με ιδιωτικά αποτεφρωτήρια και κοιμητήρια ζώων συντροφιάς, σύμφωνα με τον ν.4412/2016.

Άρθρο 26 – Πρόσβαση σε παραλίες

1. Επιτρέπεται η πρόσβαση σκύλων σε μη οργανωμένες παραλίες, πάντοτε με χρήση λουριού, εντός και εκτός θάλασσας.

2. Στις οργανωμένες παραλίες, η πρόσβαση σκύλων, πάντοτε με χρήση λουριού, εντός και εκτός θάλασσας, επιτρέπεται μόνο εφόσον υπάρχει σχετική ευδιάκριτη ένδειξη, αναρτημένη από τον νόμιμο υπεύθυνο εκμετάλλευσης της παραλίας.

Άρθρο 27 – Μητρώο Παραβατών

Στο Μητρώο παραβατών του άρθρου 1 περ (στ) καταγράφονται όσοι έχουν ποινική καταδίκη για παράβαση των διατάξεων που αφορούν στην κακοποίηση ζώων συντροφιάς. Οι εγγεγραμμένοι στο εν λόγω Μητρώο δεν γίνονται αποδεκτοί στο ΕΜΖΣ ως ιδιοκτήτες ή ανάδοχοι ζώων συντροφιάς για περίοδο τουλάχιστον 10 ετών, εκτός αν η επιβληθείσα ποινή έχει μεγαλύτερη διάρκεια. Σε περίπτωση αθώωσης μετά την άσκηση ενδίκων μέσων, η εγγραφή διαγράφεται χωρίς ίχνη.

Άρθρο 28 – Κίνητρα για τη σήμανση, στείρωση και υιοθεσία ζώων συντροφιάς

Οι Δήμοι δύνανται, με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, να παρέχουν κίνητρα, όπως μέσω διατακτικών («voucher»), στους δημότες ή/και κατοίκους τους, προκειμένου να ενθαρρύνουν τη σήμανση και καταχώριση στο ΕΜΖΣ των ζώων συντροφιάς και τη στείρωσή τους, καθώς και την υιοθεσία αδέσποτων ζώων. Οι δήμοι δύνανται να αποφασίζουν μείωση των δημοτικών τελών ανά έτος κατά ανώτατο ποσοστό έως 10% για τους ιδιοκτήτες – φυσικά πρόσωπα στερωμένων, σημασμένων και καταχωρημένων στο ΕΜΖΣ ζώων.

Άρθρο 29 - Συνήγορος Ζώων

Ιδρύεται νέος θεματικός κύκλος με την επωνυμία «Κύκλος Δικαιωμάτων των Ζώων» στον Συνήγορο του Πολίτη, ο οποίος είναι αρμόδιος για τη διαμεσολάβηση σχετικά με τα δικαιώματα των ζώων και την τήρηση της νομοθεσίας.

Άρθρο 30 – Φορείς μη τυπικής εκπαίδευσης με ειδικότητα «Εκπαιδευτής Σκύλων»

1. Στην περίπτωση η' της παρ. 1 του άρθρου 24 του ν. 4186/2013 (Α 193) προστίθεται στοιχείο 11 ως εξής: «Εκπαιδευτής Σκύλων».
2. Η παρ. 6 του άρθρου 17 του ν. 4186/2013 (Α 193) αντικαθίσταται ως εξής : «6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Παιδείας και Θρησκευμάτων και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, μπορεί να ιδρύονται, μετατρέπονται, συγχωνεύονται και καταργούνται δημόσιοι φορείς μη τυπικής εκπαίδευσης από το Υπουργείο Υγείας, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, το Υπουργείο

Τουρισμού, το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού, το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, το Υπουργείο Εσωτερικών ή από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) , σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου Θ' του άρθρου πρώτου του ν.4093/2012. Η αρμοδιότητα της οργάνωσης και λειτουργίας των φορέων αυτών ανήκει στο Υπουργείο ή το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου που τα συστήνει και η αρμοδιότητα διαμόρφωσης και εποπτείας του εκπαιδευτικού πλαισίου τους ανήκει στη Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων».

Άρθρο 31 - Εκπαίδευση Σωμάτων Ασφαλείας

Στη Σχολή Αξιωματικών και στη Σχολή Αστυφυλάκων της Ελληνικής Αστυνομίας, καθώς και στη σχολή Δοκιμών Λιμενοφυλάκων περιλαμβάνεται στο πρόγραμμα σπουδών εκπαίδευση σχετικά με τα θέματα κακοποίησης των ζώων.

Άρθρο 32 - Ειδική Επιτροπή Παρακολούθησης

1. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών συγκροτείται Ειδική Επιτροπή Παρακολούθησης των διατάξεων του παρόντος νόμου. Με την απόφαση συγκρότησης ορίζεται η θητεία της. Στην Επιτροπή μετέχουν μαζί με τους αναπληρωτές τους υποχρεωτικά ένας εκπρόσωπος της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας, ένας εκπρόσωπος του Συνηγόρου του Πολίτη καθώς και ένας εκπρόσωπος Φιλοζωικών Σωματείων και Οργανώσεων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, ο οποίος δραστηριοποιείται σε πανελλαδικό επίπεδο.

2. Με Κοινή Απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών καθορίζεται η αμοιβή των μελών της επιτροπής καθώς και η καταβολή των εξόδων μετακίνησης στα μέλη της για τη διεξαγωγή αυτοψιών.

3. Οι δαπάνες για τη λειτουργία της επιτροπής βαρύνουν τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών.

4. Έργο της Επιτροπής είναι:

α) Η παρακολούθηση της εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος

β) Η παρακολούθηση των δήμων της χώρας για την ορθή χρήση των χρηματοδοτικών εργαλείων που έχουν διατεθεί στο πλαίσιο αυτού του νόμου

γ) Η υποβολή προτάσεων προς τα Υπουργεία Εσωτερικών, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και κάθε άλλο αρμόδιο υπουργείο για την αξιολόγηση και βελτίωση των διατάξεων του παρόντος.

6. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών ύστερα από εισήγηση της Ειδικής Επιτροπής Παρακολούθησης μπορεί να επιβάλλεται παρακράτηση των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων έως και έξι μήνες σε ετήσια βάση που λαμβάνει ένας δήμος εφόσον δεν εφαρμόζει τις διατάξεις του παρόντος.

Άρθρο 33 – Τροποποίηση Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας

Κάθε δήμος οφείλει να ορίζει υπάλληλο ή αντιδήμαρχο ή εντεταλμένο σύμβουλο υπεύθυνο για θέματα ζώων συντροφιάς, επιφορτισμένο να μεριμνά για την εύρυθμη υλοποίηση του προγράμματος διαχείρισης αδέσποτων ζώων.

Εντός 4 μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος οι δήμοι οφείλουν να προβούν σε κάθε αναγκαία τροποποίηση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας τους, σύμφωνα με το άρθρο 10 του Κώδικα Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν. 3584/2007), για την οργάνωση και εφαρμογή του προγράμματος διαχείρισης αδέσποτων ζώων.

Ειδικά για τις διατάξεις του άρθρου αυτού, η έγκριση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας γίνεται από την Οικονομική Επιτροπή κατόπιν εισήγησης της εκτελεστικής επιτροπής. Η γνώμη του Υπηρεσιακού Συμβουλίου παρέχεται εντός ενός μήνα από όταν ζητηθεί, άλλως τεκμαίρεται η σύμφωνη γνώμη του.

Άρθρο 34 – Βασικοί Δείκτες Απόδοσης

Η Διεύθυνση Οργάνωσης και Λειτουργίας Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών, ως αρμόδια αρχή για την εποπτεία της εφαρμογής του προγράμματος περισυλλογής και διαχείρισης των αδέσποτων ζώων συντροφιάς από τους Δήμους, δύναται να προσδιορίζει, με τη σύμφωνη γνώμη της Ειδικής Επιτροπής

Παρακολούθησης του άρθρου 32 του παρόντος, Βασικούς Δείκτες Απόδοσης για την παρακολούθηση της εφαρμογής του ως άνω προγράμματος.

Οι Βασικοί Δείκτες Απόδοσης, οι οποίοι ορίζονται το αργότερο δύο μήνες πριν την έναρξη κάθε έτους, περιλαμβάνουν τόσο απόλυτους στόχους όσο και συγκριτικά στοιχεία σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Κάθε χρόνο, οι Δήμοι οφείλουν να δημοσιοποιούν ετήσια έκθεση με τα αποτελέσματά τους όσον αφορά τους Βασικούς Δείκτες Απόδοσης.

Άρθρο 35 – Αναφορά περιστατικών κακοποίησης ζώων

Για την υποβοήθηση του έργου της Ειδικής Επιτροπής Παρακολούθησης του παρόντος δύναται να αναπτυχθεί ψηφιακή εφαρμογή και ιστοσελίδα, καθώς και να ορισθεί σχετικός πενταψήφιος τηλεφωνικός αριθμός, για την αναφορά περιστατικών κακοποίησης ζώων, καθώς και κάθε παράβασης του παρόντος νόμου. Με Κοινή Απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται οι τεχνικές λεπτομέρειες για την ανάπτυξη, λειτουργία και υποστήριξη της εφαρμογής, καθώς και την πρόσβαση των Αρμόδιων Αρχών του άρθρου 2 σε αυτήν.

Άρθρο 36 – Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται οι διατάξεις των άρθρων 1 έως 23 του νόμου 4039/2012 (ΦΕΚ Α 15), του άρθρου 46 του ν. 4235/2014 (ΦΕΚ Α 32), του άρθρου 44 του ν. 4384/2016 (ΦΕΚ Α 78) , της Απόφασης αριθ. 280262/03-12-03 (ΦΕΚ Β 1874) και κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη που ρυθμίζει με τρόπο διαφορετικό θέματα του νόμου αυτού ή αντίκειται στις διατάξεις του.

Άρθρο 37 - Μεταβατικές Διατάξεις

ΧΧΧΧ

Άρθρο 38 – Έναρξη Ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από την 1^η Ιουλίου 2021.

-